Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Roß Artznei Buchlein - Cod. Ettenheim-Münster 47

Lauremberg, Peter

1601-1615

[Handschrift]

urn:nbn:de:bsz:31-97465

Visual Library

Destillationis et Artis Chimicae tanta est cognatio, ut
hanc qui affectat illam intelligere cogatur adeo Altera
Orosius l. 2. c. 7. Alteriq opem possit sibiq coniungant amice. Utriusq cogniti-
oni Aegyptios incubuisse et Antiqua Scruta, si erudatq, ut
Suidas, qui Dioclétianum, illorum de Auri Argentiq Chimia
libros ne ditescentes arma mouerent, combussisse scripsit
Testantur. Quod v. Artis huius principium â primo generis
humani parente per varios tradúces Marmoreis ad Hebron
vide et 2 part. Ciuitatem teste Josepho l. 1. Antiq. Judaic. c. 3. post Cata-
fat turba Chymicorum clismum vniuersalem & Noah. quem Hermetum Tris-
megistum dixerunt nonnulli, repertis insculptum siq ad
posteros propagatum sit (Pro satis comperto non habeo) Cre-
dibile tn. ē quod vel uti Diuinae Sapientiae veraeq religi-
onis notitia in Hebraeo populo uiguit, ita et philosophia
aliarumq Artium semina & radices consita in herbas ac
flores sese mature profuderint. Quod v. haec ars aliquandiu ~~tn~~
~~tac~~ occulta latuerit, id temporis iniuria quam plurima
frondium et foliorum ritu subinde mutantes veteresq succedentibq Nouis de-
~~mutantur veteresq~~ ciderunt cadentq et hominum inuidia qua fabularum inuolu-
cris, et Aenigmatum Nebulis ut vulgo lateret, sapientibq
innotesceret inclusa fuit, factum colligo: Hinc tot passim
et in poetis, quae nec ipsi satis intellexerunt, non semel dubitanter
a ouid lib 14 metamorph fab 4 Animaduertuntur figmenta de Aenea cum Sybilla Cumaea
b ouid lib 2 Meta per Ramo Aureo descensio ad inferos. b De Phaetonte. De
c lib 3 Meta fab 3 Dracone â Cadmo interfecto cuius dentes seminati Ar-
d ouid lib 7 metamor matos germinarunt homines. De Vellere Aureo quod

ovid lib 7 Meta fab 2 quaesitum iverant Argonautae. De Medea, quae Aesonem pa
trem Jasonis juventuti reddidisse fingitur. De Saturno
qui Coelo patri suo genitalia amputavit et in mare pro
iecit, ex quorum sanguine et maris spuma commistis
venus enata fuit. De eodem ut filios recens natos devo
raverit, De Aesculapio qui fere extinctos resuscitabat. De
Jove, sese in aureum imbrem convertente. De oculis Argi
in pavonis caudam conversis. De Orpheo ab inferis uxorem
revocante. De Gorgonibus, quae omnes a quibus conspiciebantur
teste Aeschylo in lapides docente Aeschylo convertebant. De Mida, qui an
nuente Baccho quicquid tangeret in aurum mutavit, De
Vulcano qui lucem primitus videns, turpis & deformis in
Lemnum Insulam ~~[illegible]~~ praecipitabatur. De Helenes pharmaco quod
luctus, bilis, malique oblivione cunctis bibentibus inducebat: id
genus, & alia Naturae mysteria, sub variis Aedificiis, quale
x sileni characteribus aliisque monstrosis qualis erant
fuit labyrinthus, Picturis seu imagunculis, quales erat x sphinx
facie puellae, Alis volucris & pedibus Leonis, Ac Chymaera,
prima parte Leonis imagine & ingenio media Draconis, postrema
Caprae. Quin etiam sub ~~[illegible]~~ animalibus variis depictis & transmutatis
quae templorum foribus & palatiis inscribebantur data opera occulu
erunt, quae velluti a doctissimis tantum qui huius chymici secreti
tam rari, tam latentis, tam coelestis Thesauri haberent cognitionem,
intelligebantur: ita vulgo & inani plebeculae & profanis & indignis
hominibus nullatenus innotescebant, ne ab his chymia, ex qua insig
nem gloriam, a primis usque patribus ac maioribus, continuata tot
seculorum serie, universa stirps reportarat, ut ad coelos etiam

extre

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

2 extremos eueclа Divinitatis Titulos meruerit, cognita, indigne excuteretur tandemqz ignominiose procul careret procucaretur ac defoedaretur

Nec miru Nobilissima hanc artem, sine qua capitale vix ac ne vixdum absoluta Medicina esse potest tot anfractibus septa ac q. aggeribus circumdatu, cum nemo nesciat & Pythagoricos Heracliticusqz sua philosophia, Hos tot Ænigmatibus, adeo ut unus declaraõem a preceptore quaerens, in nouum obscuriusqz incideret: illos Numeris quibus DEUM & Animas nostras Constare, ac cuncta quae sunt in Mundo ex coru concentu ac Harmonia gigni asseruerut inuoluisse.

Quod si ex hisce no raro circa cortice salte occupatis licuit, & chÿmicis veru medulla sitientibus licere nullus dubito: vere n: Ars haec omium q in mundo sunt centru penetrat, vitaqz elaborat, dum Heterogeneis separatis a foeditate cui obnoxia, vindicatque, & ad destinata a natura perfectitudine quo maae crassitiae uel accedentiu onere praepedita peruenire interclude bantur, deducuntque, & qua citissime: absqz nauseae & vomitus discrimine, absqz torminu cruciatu, quem pharmacopolaru crassa excitare solent pharmaca, cum naae robori, hominu saluti uitaeqz conducut, adeoqz suis viribus uulgatu illud & p vulgatam Tuto, Cito & iucunde, dum integre morbus sine ullo recidiuae metu, excutitur, corpusqz pressu reuiuiscit recreaturqz methodice adimplent

Non nego a circumforaneis & Agÿrthis non vsitatas hinc inde circumferri pharmacoru pparationes unde damni plus qua vtilitatis redundat: quas nos suscepto ob uera chÿmicae amore, labore, explicaturi Basilica chÿmica crollÿ emendabimus & famosum ♁ ♂, quod, quia mera & ueram

Antimo vitru puri ab impuro separatione sortitu no e, plurimoru exitialiu

existit symptomatu causa, Temerariu ☿y praecipitatione, seu ut vocat Turpeti mineraly tot spiritibq acribq ferocientis constructione, utq ● ⊖ oleu, ignea sua Acrimonia & vestes erodere natum ad suos Authores, ex sano Medico relegabimq, ingz horu locu genuinos compositionu modos viasqz substituq legitias

Destillatio

Est autem Destillatio partiu humidaru per calore in vapores resolutaru, aerisqz frigore inspissataru Eliquatio translata a vase materiae in in excipulu deorsum collocatum, qua Graeci ἀπο του στάζεω καταστάγμου & στάλαξω, Arabesqz complures, sublimatione im proprio tn nomine dixerut, quae a Destillatione quod vapores in sublime elati non in liquore eant: sed a terrenis salte & Aqueis partibq, quaru hae interdu sensim e rostro elabuntr, illae in fundo vasis remanent Liberati, puriores, splendidioresqz cucurbitae lateribq & operculo adhaereant siccenturqz: differt & secernit.

Estqz hoc Artificiu Comparatu ad imitatione vaporu, q calore ☉ in sublime ad media aeris regione rapti, hincqz frigiditate Condensati in aqua vertuntr & Ros, imbresqz fiunt

Destillationi v & sublimationi subsunt imbibitio aut ceratio q rei no fusibilis & siccae significatq Mollificatio

Lotio qua res a sordibq suis mundantr

Exaltatio qa superfluu & impuru e puro evaporat

Rectificatio quae e iterata purificandoru & magis exaltandoru Destillatio

Circulatio qa significatq crebra rei destillatae ascensio in vasis ad id Accommodatis

Sed et Aly praeter enumeratos Artis Chymiae labores dantr ut

Calcinatio

Calcinatio 3 Calcinatio, quæ ē cuiuslibet rei per igne pulue
risatio & priuatione humiditatis partes consolidantis
quorsū referunt[ur]

Reuerberatio Reuerberatio & incineratio qua interdū excipit

Solutio Solutio q[u]a materiæ calcinatæ in liquidā sbstātiā vertit[ur]

Extractio Extractio d[icitu]r partiū subtiliorū corporis mixti a cras
siorib[us] segregato quod fit per menstruū Congruens

Putrefactio Putrefactio ē substantialis hu[mi]ditatis corruptio ex indigētia
caloris Naturalis superabundante Calore Alieno Artificiali
exterius agente · quorsū refertur

Digestio Digestio q[u]a res calore digestiuo ad modū naalis ciborū
digestionis in uentriculo coquunt[ur] siue macerant[ur]

Fermentatio Fermentatio q[u]æ ē exaltatio rei in substātiā per quā mediante
Digestione calor Agēs exuperat ing[redien]s natura suā uertit patiens,
dat[ur] insuper Coagulatio seu exhalatio q[u]a liquorosa ad

Coagulatio solidā massā per hu[mo]ris extinctione conuertunt[ur]

Fixio Fixio q[u]æ rem fugientē ab igne decoctione diuturna uel rei
fixæ admotione ita immutat ut feruentissimū quoq[ue] ferre
possit calorē · Huius membrū statuit[ur]

Cohobatio Cohobatio q[u]æ ē liquoris Destillati ad suas feces sæpius iterata re affusio

Cementatio Cementatio q[u]a rei inter pulueres subtus superq[ue] iacentis
natura alterat[ur] & uel ductilior uel in igne perseuerātior red
dit[ur] Hisce a operib[us] Chemicis subijcit[ur] tot[us] Elemen
taris mundus qui trib[us] potissimū partib[us] Animalib[us] vege

Mundus Elemētaris constat trib[us] partib[us] tabilib[us] & Mineralib[us] q[u]æ Alio atq[ue] Alio & a se inuicē Diuerso
igne in liquores, olea & sales mutat[ur], cum præter illa,
quod sensum incurrat nihil inuenire queamus Constare
uidet[ur] De quorū onium spagyrica compositione suo
loco & eo q[u]o Crollius utit[ur] ordine, atiq[ue] dicā, operæ

pratium reor ut organorũ atq; fornacũ appellationes
juxta cũ ignis gradibus q̄ eo solidius cuncta & Artificio
sius in destillatione instruantur ac præparentur quantũ pos
sim breuibus explicẽ ac præfiguren

sunt autem vasa quæ materiam destillandi sustinent varij generis
& partim ex uitro uel figulorũ compactissima terra qualis
est Waldenpurgensis Misniæ, partim ex cupro vel Alijs duri
oribus conficiuntur Metallis

obseruandũ tamen vt Aquæ stillatitiæ quæ intra Corpus sumuntur
nõ ut plerumq; vulgo fieri assolet in Æreis aut stanneis
sed uitreis aut terreis destillentur Medicamenta namq; in
quibus subtiles sunt spiritus in Æneis vasis aut mortarijs
præparata uires deperdunt nec perpetuo Medici scopo
satisfaciunt Obtinent autem figuras varias
Easq; vel oblongas inferne globatas, collo surgente satis
procero quæ comuniter violæ aut phiolæ appellantur uel
Rectas ut sunt cucurbitæ vel Bociæ quas quidã uen-
tres nõinant quod inferius rotundæ sint, superius autem ex-
tensæ in cuius colli Apice aliud Rostratũ apponitur quod
Alembicũ, Pileũ, Capitellũ vel Galea dicunt ac
luto conueniente cucurbitæ agglutinant uel Botum
barbatũ & bociã contra bociã dant, vtimur ea cũ quæ minus
succi hnt & difficile ascedunt destillanda. Incurvatas quæ
Retortæ vel stortæ item Cornutæ vocantur inter quas for
mas mediant cucurbitæ cæcæ cũ Alẽbico Rostro carentes

vasa

A vasa item circulatoria ut oua & Pellicanus Her
metis Rostris v & Galearum & Stortarum subijciuntur vasa
magna excipientia, excipula seu Receptacula dicta
in quae quod sublime fertur sensim decidit ac destillat

Fornacum similiter variae sunt Differentiae & componuntur
omnium optime ex lateribus, forma aut rotunda aut quadrata
longitudine, latitudine & Crassitie ad Arbitrium Artificis
Hae in Altum Coagmentata uelut fora illarum et Ars Archi
tectonica postulat interiori parte aequabile & rotunda
compacitate continebunt, cuius Diameter penū & Alti
tudo tres aut quatuor [pedes aut praeter propter adaequet] ~~praeterpt aequet pedes~~

Constat a Fornax quaelibet partibus tribus quarum inferior
paulo plus dimidio pede media integrum & suprea reliquum
totius quantitatis continet

Prima ut & media cum suis operculis instar gulae Cli-
bani ostiola habet, per quae respectiue uel carbones inijci
untur ignisque excitatur, vel cineres qui a craticula ferrea
aut lapidea quae utramque furni partem inter iacet deciderunt
extrahantur tum ut uento inferius ingrediente perspirabusque
aeris, carbones liberius accendantur tum ut Cinis in inferi
ore Concamerationem decidens nihil ignis inpediat actionem
Supra v orificium partis medii furni parietibus, duae uirgae
ferreae transuersim infiguntur, quibus vas vel cineribus vel Are
na vel Aqua repletum, cui quod res destillandas continet imponi
solet uel et ipsa cucurbita uel Retorta luto obducta si aper
to igne destillationem peragere uolumus [illegible]

Structis Fornacibus superiori parte iuxta Angulos 4 fora-
mina quæ ventilia seu Spiracula vocantur relinquuntur
quibus ignis regimen, idque Epistomijs illorum pluribus vel pau
cioribus clausis vel deseratis, aut intenditur aut remittitur, in
quo tantum sibi est, ut eius differentias internouisse et recte adhi
bere posse, præcipua pars sit Artis destillatoriæ

Leuissimus autem ignis et ad Destillationem debilissimus ac blandis
simus est cum Balneo Maris, Vaporis vel ad solis radios per
agitur opus, quem sequitur ignis Cinerum, cui succedit Are
narum, ut quartus sit atque intensissimus si vasi destillandas ma-
terias complectenti luto vel Argilla dextre incrustato vi
uacissima subijcitur flamma

Quos ignis gradus omnes et singulos memoriæ causa quatuor
hisce comprehendere primævæ Ætatis Chymici lineis

Primus foratur ut ei sensus dominatur ~ 4 Balneum
Sensibus æquato gaudet natura secundo ~ 4 Cineres
Tertius excedit cuius tolerantia lædit ~ 4 Arena
Destruit at penitus sensum gradus ordine 4tus ~ 4 Apertum ignem

Licet vero Alij multiplices fornacum structuras constituant ipse
tamen ad reverberatorias et destillatorias omnes reuoco et illis Cal-
cinatoriam hisce vero reliquas et Mariæ et vaporis Balneum adeoque
et cinerum et Arenarum et scoriei seu scobis ferri fornaces iuxta
cum Circulatorijs et Athanore inclusas autumo, siquidem qui suf
ficientem furni condendi notitiam sit et ideam generalem, modo
ipsum Artificium norit unius furni conteniti eumque pluribus formis et
usibus accomodare facile sciet quæ omnia exercitio et usu ip
so potius ac solertius addiscuntur quam describi possunt. Quid vero

5 Singulis fornacibꝫ in Arte chymica præstetur & ipsū chy
mon monstrat, & ego cū in Authore nostro occurret plenius
declarabo

[Margin: Quæ medicina vniuersale quid intelligāt chymici]

Sanationes omniū morborū sunt duplices quod de
vniuersali medicina passim apud chymicos & nostrū quoqꝫ
Crolliū legitur. Non ita intelligendū quasi vnius & solius me:
dicamenti ope omnes in vniuersū morbi profligari queat,
id n. in Artis viribꝫ nequaquā situ, imo impossibile esse
nemo sanæ mentis negabit, reperiuntur namqꝫ nō pauci
affectꝫ qui uel uoluntate & Decreto Dei terminoqꝫ fatali in
stante, uel per se & Natura sua, uel ex Accidēti uel inca:
tatione & maleficeo, vel errore Medici & ministri eius phar
macopolæ vel ipsius ægri aut Adstātiū culpa uel improuiso
casu incurabiles existunt. Quales sunt q ipsius speciei
radici profundius adhærescūt, item Hereditarij Congeniti,
Hectici, inueterati, in Nūero perfecte deficiētes solutiōes
continui, Magnæ in visceribꝫ nobilibꝫ, Calculi plane coa
gulati. Rupturæ magnorū vasorū in partibꝫ abditis, Glau
comata, cancri confirmati & gangrenæ sphaceliqꝫ tales
ac schirrhi qui e medicina vniuersali quantumuis saluber
rima sanationem recipere nequeunt quod ad illā nullā
habeat dispositionē & Aptitudinē, quin & pleriqꝫ exter
ni morbi, ut vulnera vulcera fracturæ, Luxationes
Herniæ, Manus chirurgicæ dexteritatē, nō Medicinā vni
uersalē implorant
Est uero vniuersalis Medicina nihil aliud quā quinta

q̄dam essentia in rebus sublunaribus præter & supra comunia elementa cui post formam actiones omnes vitales præcipue ascribuntur adeoque debita præparata & ab impuritatibus liberata legitimeque administrata vitam conservare & sanabiles humani corporis morbos, quantum per naturæ vires licet, Tuto, Cito, & Iucunde tollere valeat. Quinta a dicta Essentia ratione 4 Elementorum in quibus habitat, a quibus extrahitur & defecatur quæ concordi mixtionis lege unit & continet, quibus denique vitam & motum largitur quare & proportione respondet Elemento Stellarum & non tantum nuda Analogia sed origine, Escentia et natura coelestis ~~Essentia~~ ~~exprimitur~~ varijs exprimitur a Chymicis nominibus ut iam ~~etiam~~ Semen prima Materia, Astrum, Balsamum, Mumia, Elixir, Benedicta viriditas, ignis inuisibilis, sulphur incombustibile lapis & Manna, Ros coelestis Materia perlata sapphyria Cristallina vocatur

Ab hac quinta essentia proprietas illa Medicamentorum qua determinatum humorem electiue expurgat, dependet item vis specifica certorum medicamentorum certas corporis partes roborantium uel lædentium, imo peculiares naturas aliter atque aliter secundum συνκρασίας (sincerasian) afficientium at et certos morbos respicientium & profligantium ostenditur quod Alij occultis qualitatibus, Alij toti substantiæ tribuunt, Alij a uirtute coelesti infusa, quidam a similitudine vel a contrarietate emanare Autumant videntes ad Manifestas qualitates itaque referri neutiquam posse

Cum itaque in rebus omnibus talis natura contineatur thesaurus iste generalis alicuius confortantis medicamenti vires habeat

6 veteres eo suos direxere labores ut ab omnibus sordibus et remoris sequestrarentur, et mole minima, potentia maxima cum calore nativo et humido primigenio et insitu spiritu principiisque hypostaticis quibus summa sympathia respondet purgantes ~~inferetur~~, eaque incorruptibili sua virtute augeret, in que summum puritatis gradum exaltaret, sicque se non solum a morborum insultibus tueri, sed difficilimos etiam morbos superare posse autumant, non enim agit manifestis et contrariis qualitatibus sed longe Altiori et tanquam coelesti quadam potestate, ob similitudinem et propinquitatem quam habet cum primo et universali Agente Corporeo et simplici Coelo, qui Agendi modus quoque in non paucis particularibus spagyricis manifesto apparet: Huc accedit quod naturale illud Balsamum in nonnullis subiectis copiosissimum et Temperatissimum validissimumque Comprehendatur, ut in vino, Frumento, melle, Mumia et sanguine. In Auro Argento et Mercurio, Antimonio vitriolo sulphure Nitro, in Margaritis, Corallis, in Aliquibus etiam Corpora progignat perpetua quorum spiritus a Corporeis Compedibus, quibus implicatus delitescit, liberatus, et tinctura extracta ~~Exi~~ Exigua sui portiuncula liquore convenienti sic Animare potest, ut is exhibitus totum corpus quasi momento pervadat, omnesque vires et spiritus insigniter roboret, et impuritates instar ignis cuiusdam penetratissime absorbeat, Tale fuit Nepenthes illud veterum ab Homero laudatum, et Aquila Coelina (a calore vario) Raimundi quam degustata ipse quasi revixit, tale et Aurum Arnoldi di villa Novani quo Regis Neapolitani filium leprosum restituisse fertur, Tale fuit Azod illud Paracelsi, quo Lepra podagra, Hydropes, Aliaque insanabilia corporis contagia mirifica Arte

sustulit. Ne dicã de Alijs nostri Temporis Medicorũ Panacæis, cũ quibꝰ vniuersalis medicinæ potẽtiã æmulatꝰ & quam proxime adæquant

Quibꝰ ita positis vniuersalia medicamẽta nihil aliud erunt quã particularia exacte elaborata ingꝫ summam puritatis sedẽ eousqꝫ exaltata, ut uitiosos quosqꝫ hũores & sanguinis massã nõ tam manifeste Euacuatione, quã suaui & Naturæ acceptissiã prauitatis Correctione expurget Corpusqꝫ hũanũ veluti Renouado restaurent

Vnũ v illud & simplex esse nequit quod valetudo nostra infinitis modis Corrupi queat idqꝫ a Diuersissimis causis quarũ quælibet peculiare curãdi uiã ac methodũm efflagitat

Hæc â Certis indicationibꝰ & agẽdorũ insinuationibꝰ cõstat atqꝫ a generalissimis per genericas, subalternas & specificas nulla facta μετάβασις εἰς ἄλλο γένος

Tandem ad specialissimas appropriatas atqꝫ indiuiduas descẽdẽs, quid in Cuiusqꝫ morbi curatione agendũ qd priꝰ quid posteriꝰ, quid medio, quid vltimo loco exequẽdũ qbusqꝫ idoneis auxilijs morbꝰ e corpore expellẽdꝰ sit indicat atqꝫ commonstrat

Est enim illud Method Medendi fundamẽtũ ab omibꝰ Concessũ & receptũ, quod nimirũ quæ secundũ Naturã Conseruãda quæ Præter Naturam tollenda

Quibꝰ obtinendis Medicꝰ præter Affectum & affectã partẽ examinabit, vires, Temperiẽ & Naturã Ægri, nõ tantũ comunẽ sed et propriã cuiusuis indiuidui, Circumstantijs item Æris Temporumqꝫ, Anni, Regionũ, & Habitationũ Dispositione, Ætatẽ, sexũ, uitæ institutũ, Mores, Consuetudinẽ, Morbi Longitudinẽ, quatuor Morbi tempora, & in singulis principiũ, Mediũ, & finẽ. Principij Augenti

7 Statu[s] & Declinationis juxta q[uae] remedia omnino variat[ur]
paroxismos item & Crises considerabit, Syderu[m] posit[us] aliaq[ue]
multa accidentia & Circu[m]stantias ut sciat q[uo]d ubi q[uando] qua[n]tu[m] [quale]
quomodo & qua uia exhibendu[m] & administradu[m] sit ex quib[us]
o[mn]ib[us] particularitas quae universal[e] [sub]intelliget exsurgit quide[m]

Universali Maturativu[m] seu Digestivu[m]

Ad ♀ vitriolati compositione[m] duo requiru[n]t[ur] ol[eum] nimiru[m] vel
spirit[us] ⊖ & oleum ♀i

Hoc fit duplici modo vel per deliquiu[m] calcinatu[m] ♀m aut inde
extractu[m] salem per aqua[m] pluviale[m] aut fontana[m] aliquoties solutu[m]
& vicissim coagulatu[m] cu[m] repetitionib[us] donec puritas placeat in
cella supra marmor aut vitru[m] in liquore[m] ope Aeris humidi seu
vaporis in sale consistentis eiusq[ue] in talem & Lachrymas perduca
tis resolvendo interdu[m] requirit[ur] Spatiu[m] quatuordecim dieru[m] 2 modo

vel per coctione[m] ex calcinato ♀ lixiviu[m] parado idq[ue] per filtru[m]
aliquoties, ut defecet[ur] trajciendo, & sic ad tertiae vel quartae
partis remanentia[m] in coquendo

illud vel ex ⊖ comuni vel ex ⊖ Hermophroditico nepe ex ♂
& ♀ de quo Crollius in Stomachico specifico egit, lege Artis, Aper
to igne destillatur ex utriusq[ue] mixtura fit ♀ ⊖latu[m], qu[od]
tatim in vase capaci Affundendo ad ℥iiij ol ♀ per Deliquiu[m]
aut Manicu[m] facti ol ⊖ rectificati ℥ij vel spiri ⊖ similiter
rectificati ℥v inde turbatu[m] lactessitq[ue] liquor sidente liquore
in fundo candidu[m] Coagulu[m] seu calx consistit, aqua humiditas
abstrahit[ur] lento Calore per exhalatione[m]

(Deficiente ol ⊕ sumatur spi ⊕ ℥j ad 4 ol ♀ suatur ad ℥iiij tartari vitriolati ℥ij)

Describitur a Beguino sub Magisterij Nomine c19 l 2 Nostro Crollio dr ♀m ⊖latū quod sp ⊕ in se habeat quiddam in sale Reductile quod cū calce ol ♀ coit in medicaeti unionem

Dicitur operari per vomitū urinā, secessū, sudore, siquidē iusta olei vitrioli quātitas observetur quod si minor sit in vomitū tantum mouere fertur, nec purgare si maior

Docet tamē experientia vomitū subsequi nullū nisi ventriculus pluriā colluuie scateat cū sit confusio duorū liquorū feruor excitatur & strepitus, unde Crollius observatione tertia (cum Aq Fortis comista cum spi ⊕) Epilepsiæ insultus deducit, quasi in hoc morbo duo itidem Adversi hūores Acresque inter se comitterentur & motū conuulsiuū excitarent, vel (ut ille loquitur) Spus vitæ in Microcosmo a Heterogenijs ~~excitatus ebulliret~~ incitatus simili modo ebulliret

Quā sententiā suo Authori relinquimus, Certi, ex demolientibus se mutuo Acribus Humoribus posse existere vapore motus istius in principio Nervorū effectivum

Sed Spiritū vitæ inflamari & Concitari perpetuo Necessum non est, quod & sine hac colluctatione a Stimulante cū vapore seu hūore qui plerumque putridus est & malignus quoties impetum in principium motus ~~aut~~ animalis facit sensum (ex minere emisso) Agitatio vel etiam privatio infertur & vertigine excitata, Casus & concussio & conuulsio excitat hoc ipsum

Quandoquidem v ingratū & fastidiosū est Medicamentum

& & omnino ~~nostra~~ sententia simplicia ipsa longe iucundius uti

liusq & cū minore molestia naturæ ad eadē adhibeantur,

quorsū Attinet ista confundere? dum Aliter, idē, & qui

dē minori sumptu obtinere licet (aqua calida soluit 🜿 Sennert ponit discriminis inter Cremorem

& cristallos 🜿i & hunc fieri ex substātia Aquæ Tartarisatæ q fit ad fūdū & latera vasis

continetis, illū Æquipollet v huic digestiuo Cremor seu Cristallus

vero ex sola cretione supereminentis cuticulæ

🜿 iam olim apud Quercetanū nobilis cuius descrip

tione Beg C17 l2 in Tyroc habet

verū nos illū Hoc pacto præparamus

Elegās in Melan Hypochond

Sumitur 🜿 Crudūs & si haberi potest albissimus crassiusculæ

contusus cū aq: Frigida sæpius lauādus donec nempe extrēo Aq Lympi

da plane & sincera sine fecibus exeat postea coquēdus cū Aq ad su:

pereminentē caticulā q vase ab igne remoto paulatim

concrescēs colligatur cum ijs Cristallis quæ ad spondilia

Cacabi sublus Aquā adhærent, & hanc collectionem

cuticulæ sæpius cū crystallis ad sufficientē quātitatē

repete, postea exicca & puluerisa.

præterea & spi 🜿 sua in Digerēdo laudē meretur & matu

rādo uti & Acidū 🜿 Eiusdē illius præparatione Crollius 158

persequitur: Hoc fit sumendo 🜿 optime cribati (solū prius) ~~℔~~ iiij

quibus affunde forte Lixiuiū factū ex Cineribus clauellatis

vel sale 🜿 sensim in cucurbita capaci quantitate ~~℔~~ vi

& prob circūducando lignea spatula agita, sicque horas 4

loco tepido serua, postea refrigeretur & separetur lixiuiū in

quo 🜿i pinguedo hæret præsertim si ex sale 🜿 comparatū

Sit Lixivium

Demo pro recuperando sale 🜿 decenter in coquetr residuu in cucurbita frigida aliquoties due & probe depuretr

Tandē olla magna reconde & coque in fontana saepiq agitādo donec plane soluatr, solutū colā semel aut bis per manicā, & quod pertransijt loco frigido ut christallescat repone

Quod sacculo retentū fuit, eiusqz poros claudit, demo Aq̄ū m̄o quatr & ut priq permeet. Tandē lentissiō calore exsiccetr -

Habes Acidū 🜿 quod debito modo exhibitū in morbis contumacibq & chronicis, digestione uel mitigatione Ægctibq plurimū pt

caeterū 🜿 vitriolati vsq ex mente Crollij ē ut eiq sumatr ℥ 1 eiqz in vini ferventis ℔ 4 affusis soluatr (Pragensis mensura vini in se habet ℔ 2 Nostra ein Maass ℔ 4) addita Aq decoct passul. Gā momi & in contumacioribq malis polypodij liquiritiae ad Lubitum & huiq Misturae ter quotidie, haustq vnq seu ℥ iiij exhibeantr continuando digestione per dies tres vel plures, sicqz Alternatim peccātes & ɔcoctos huōres ubi opq ē evacuando -

Datr ℈ 1 ad ℈ ij 🜿 vitriolat

Ipse v ōnia praedicta quantitate conuenienti in Jusculi ℥ v vel cochlearibq x supra lentū igne in olla donec soluatr lignea spatula agitare soleo, sicqz propinare eaqz aut per se sola aut spi vitrioli animata (ad ℥ 1 🜿 gut iiij) aut cū purgāte congruo, in quā forma saepe recipio scamoneij ℥ 1 idqz in mortario in puluere priq oleo Amigdalarū dulci illito, redueo, extraho cū spi vini partes puriores, fecibq abiectis, & ablato menstruo per calore balnei scamoneū in forma pulueris in vasis fundo manebit. Huiq gr 5·6·7 vel 8 cū 🜿 vitriolati ℈ 1 exhibita impuritates ōnes feliciter exturbat quare eo ad febres chronicas nō dr Arcanū praestātius

 Alij sequenti modo procedunt.

sumentes Menstruū scamoȳ tinctū & fundunt super
pulvere 🜿 ⊙ vel Cremore & per cohobatiōne sal calore
iterū atq; iterū abstrahūt quo facto Essētia scao cū 🜿o vnitū

Porro & in usu frequentissimo habeo

℞ folia sennæ electæ eaq; infundo in Aq stillatitia quem
ente Borag. buglos. centau sicq; per noctē loco tepido
stare permitto mane tere, exprīe per linteū in hoc colata
solue Manna calabrinæ ℥ aliquod Acidi 🜿 vel creōris eiq
℥ß albūīnis ovi, quantū putamine ligneo iuglandis capere
potes leniq; calore parū coque & postea per linteū trāscolo. pur
gat eleeantissiē & tuto etiā imbecillioribq porrigitur

Ne porro quid sponte pteryisse videamur Hoc loco etiam
monere opere pretiū ēē duximq Cum ad eliciendā vim
purgantem menstrua communiter oleo 🜿 per deli
qaiū facto acuantur, idem etiam Aqua 🜿isata ē quæ 🜿i
Cremore omni collecto residua ē, obtineri posset

Qain et eam ad infractq naturaliū viscerū vniq vel ʒ
cochleariū quantitate vel per se, vel cū Alio liquore
congruo vtilissime exhibetur. Aqua 🜿isata ē illa aqua in qua 🜿o fuit coctq Hæc filtrata & reposita in vitro sitū plerūq; ptrahit quod tamen nō adeo mul
quare neutiquā abijcienda sed probe percolanda & in
vsq istoq custodienda erit tū refert quare vas in quo servatur ingredi enti aeri nō diu pateat

DE VOMITU

In vomitū ciendo Antimonialia uitriolata (Crollius p. 118)
& Helleborina præcipuas suas exserere vires scribit Crollius,
id quod experientiæ omniū rerū magistræ consonat, ideoq;

pluribus ostendere operis e non necessarij

Primo Helleborini vomitorij mentionem facit qui ab Authore Conradinum appellatur eius Genuina et inte gra Compositio Recipit Baltazar Conradius Regis Hungariae Medicus p 13 C 5

Rad Brion, Cyclaminis an ℥ij Helleb Albi ℥I quas probe lotas et mundatas vicissimque exiccatas in umbra comminu imus in puluere cui S vini in cucurbita affundimus per triduum aut biduum digerimus postea destillamus iterumque eundem vini spiritum affundimus et per dictum triduum denuo in calido digerimus, vicissimque per Alembicum lento calore euocamus, Cauendo ne ignis ve: hementia materia comburatur; quare praestabit eam ad mellis consistentiam redactam, protinus eximere inque scutella leni calore exsiccare materiam ita exsiccatam rursus comminuimus, et priore vini spiritu reaffuso denuo per triduum in calido relinquimus postea filtramus et liquore filtratum vini reseruamus [illegible] talis ✗

In hoc uomitorio quoties SS vini extillatus reassumitur toties baculo materia debet distrahi ta coagulatum qs in massa et totum menstruum turbidatum fiat

✗ Pennas extremas pluuas quas reliquis excerptis solas reliqueris in ista aqua saltem madefacimus et sic madefactos in haustum uini Maluatici aut alterius inmergendo abluimus Hoc vinum vomiturienti potandum datur, et breui effectus subsequetur Exhiberi quoque eius guttae 6 vel 8 in aq tepida vino aut si fortius desideras uomitorium Decocto sem Raps cum syrupo Acetosae simpli ad libitum addi possunt et sine molestia excitabitur vomitus

Similiter & in vegetabiliu familia Elegas ex Asaro toto .i.
Radicibg & folys vomitoriu paratr Colligendo Asara ad [illegible] seu
antequa flores appareat
℥xvi Mense Maio idqz diligenter in vmbra exciccado
videli ℥iiii
Huig pars 4 incidit & in phiala indit iqz affundit Sp
vini mediocriter rectificatg vt 4 digitis emineat (vinu
Rhenanu adustu indatr in cucurbita eaqz tegatr sextu
pla charta bibula superposito Alembico destillatr in B M)
seruatr loco tepido vase clauso per 4 dies vt tingatr
Spiri qui deinde effusg a fecibg, vitro operto custodit,
demu partibg 3bg residuis in cineres gbusti Aq calida
sal extrahitr, qui ad igne patentem carbonu liquatr
iterugz solutg, & in calidis cineribg aliquadiu digestg co
agulatr cui postea Tinctura Asari filtrata, superfundit
sicqz probe in Cucurbita vniuntr Evaporado vini spiri
igne lentissio vt maa mellis gsistentia adipiscatr

Huig Coaguli ℈i vsqz ad ʒi exhibetr in ptisana aut Alio
iucunda Hydromelite aut Hydroleo in morbis quibuslibet
vbi vomitu opg. sumuntr etia folia Asari viridia No 4
v ad viij 8 eaqz incisa in vino 6 vel 8 horis macerantr
vinugz expressis leniter folys, bibendu exhibetr quod sine
oni molestia prouocat vomitu vti & Plater vomitiuu
iuglandis
ex nucibg viridibg Raphano & Aceti vini destillatu Cuig inte
gra gpositio haec e Rx Nucu iuglad virid Rad Rapha an
partes 2 aceti vini part 3 gquassatis nucibg & Raphano fiat

digestio leni calore per dies 5 vel 6, postea destilla
per Alembicu ex maris balneo Dosis e ℥i vel ℥iij
propter a ingratu sapore Syrupo alterari potest

Ex Animalibus psegmina unguiu in vino vel alio liquore
sicut & Bou, aliorumque Animaliu cornua candefacta inque
aq vel cerevisia haurienda extincta vomitu movet
ex mineralibus commendatur Crollio
gilla & sal ⊖ vitriolumque Albu vomitoriu quorum
primu ut fiat ⊖ ♂ sive vocatur & grilla ut de rebus naturalibus C 8

primo fragmenta lamellaru ferri cu pulvere sulphuris in
catino seu crussibulo Alternatim disponuntur quod stratu vocat super stratu
catinus igne circulari circudatur ita ut initio no tangat sed pau
latim auctus propinquius admoveatur, per hora sulphur accensum
laminas comburit ut nigrescat
cum per se refrixerint extractas striatasque & cribatas mitte in ollam
laterito lapidi ein kachel superpositam subiectis prunis & subinde versa ru
dicula Ferrea ne coeant aut liquescat, qua ratione sulphur
deflagrabit & dissipabitur
postea remove ab igne & pulveris ut adde sulp ℥i ß & repo
ne olla strata ut prius suppositis prunis, agita super igne lento
per horæ quadrate auge sensim igne ut ultimo olla q cadefiat.
cum refrixerit calce extracta detrita larefactamque & per
cribru traiecta denuo comisce sulphuri, & calcina, idque
repete sexies vel sepius donec totu fere ferru in ⊖ perdu
catur quod cognoscetur inmittendo in patina lignea calcem
in pulvere exacta redacta, & affundendo aqua fervente

11 quæ ⊕ assumet & nisi tota calx resoluatur, vel quippia remaneat residuu iteru probe exsiccatu denuo per sulphur vt ante, calcina & extrahe, & aqua resolue repetendo hunc labore, quousq3 tota calx in lixiuium secesserit, hoc demu colatu coque in cucurbita vsq3 ad diluti spissioris consistentia donec q. crusta acquirat, aut signu concretionis cristalloru appareat, pone in locu frigidu & coagulatos lapillos seu ♂ ⊕ phlegate acido q primu in spr ⊕ destillatione prodit, & per se emeticu, solue solutaq3 igne cineru vel circula vel digere per octiduu ad vomitum a ℈j ad ℈ij præbe

Gilla Theoprasti sicca seu Paracelsica sal ⊕li sal ⊕ vulgaris extrahitur affusione aq pluuialis feruetis super colcothare seu capite mortuo olei ⊕ relicto quo modo per horas 12 aut præterea 24 relinquitur & postea filtratur & coagulatur. It ⊕ pro uomitorio a quibusda exhibetur sed sæpe sine effectu Neq3 enim vsq3 adeo efficax e ac sal illud ⊕ Alteru q ex capite mortuo ex quo sulphuris flores, sublimatione eleuatos extrahimus id n in A Feniculi vel vino a gr 6 ad 8 exhibitu facile vomitu ciet, & præterea somnum lene ~~tota~~ ac sudore prouocat

Vitriolu Album vomitiuu vocatur uitri Albu alias ⊕ Roma gera galuzestein item ageustem ab effectu

Vitriolu Roanu Albu aq pluuiali solutu, filtratur ut a spuma sordida & fecibus suis sequestretur, postea frigido in loco per aliquot dies collocatur vel protinus coagulatur idq3

fter magis ... ⊕ q ... ♂ ... seu uoi

toties quoties opus (seu donec vitrioli puritas nobis placeat) non opus est Rosacea non enim utilis sed praetiosius redditur
Tandem ultimo idem labor quibus placet aqua Rosacea peragitur et crystalli vel coagulum leni calore exsiccatur in pulverem subalbidum cum saccharo praebendus
Efficax autem a gr 10 ad ℈ 1 vel ℈ 1ß exhibitum in Aq vel cerevisia
ut et quibusdam linguae impositum statim in fauces irrepat seque ad nervos recurrentes distribuatur convulsoque orificio ventriculi vomitum moveat
Est et Alia ☉ Romanum praeparatio
Hoc sumitur et in pulverem reducitur siccque supra chartam in loco calido per dies 8 exsiccatur et Albescit
Postea solvitur in Aq. Centaurii minoris et per filtrum traiectus liquor destillatur ad tertias per Balneum vel Ciner
vase in frigido collocato reperiuntur cristalli Effuso liquore leniter exsiccandi, labore repetendo donec istarum plures non dentur Cum Aq Artemis. haec Gilla medetur suffocationi matricis
Dosis a gr x ad xx in liquore cum aq destillata Appropriata
Praestantissimum Remed in Feb intermittentibus
Ceterum ipsa Gilla, uti et vomitorium ex Albo ☉ vel sale eiusdem rarissime utimur quam iis hactenus praeferam
Aqua Benedictum Rulandi Cuius dosis in infantibus est ab 1 gr ad iij in pueris ad x in Adultioribus ad xv et in Robustis usque ad ℈ 1ß semper post horae quadrantem a sumptione superbibendo Brodium aut iusculum
deinde

12 Deinde post hora iteru ut uomat & in deinceps tutissie
& ita grinuendu, donec ventriculq satis ptē fuerit euacuatq
porrigitur. vera eius gpositio ex Croco Metallorum fit &
ē talis ut describitur a Rulado Centu 5 Curat. 95
Crocq metallorū gstat ex Antimonio quod ē radix omiu metallorū atqz ptrea in se gprehēdit
omiu tā maiorū
Quidna v. Crocq metallo sit iamdudu anxie multi
quā minorū mineralium indolem natūr & efficaciam
scire desiderarut parare illū ex ꝙ certū ē sed de
modo omes nō conueniunt. Ego v illiq compositione
sequenti ευχερεστερα obtinere soleo
Sumo Crucibulū idqz inter prunas donec ignescat sepono
tunqz per uices Nitri pure defecati atqz ☿ anatice
mixta adiecto simplo ♁ Crudi omniū exacte pulverisa
torū (Reverberatorum) aliquid iniicio ut Accendatur & deflagret. postea
puluere exemptū aq pura a faeculentia libero: eamqz
leniter deturbatā depleo, & fundū petit Metallū, qp colore,
integro Croco unde nomē habet nō. multū absimile
Maceratur ad (minimum) horas 12 vel Necessitate urgete Coquitur x
horæ quadrātem in Aqua x
x in vino, Hydromelite, vel cerevisia aut alio liquore qua:
licunqz modo ipsi morbo conuenienti coctio absoluitur per
horæ quadrātem idqz colatur vel frigide vel calide bibitur Ap:
pellaturqz Aqua Benedicta
Crocq metallorū dicitur quia ꝙ in se continet potentia
Maiora & Minora Mineralia Maiora sunt ☉☽ & Minora
Arsenicū, ♃ &c
x itaqz in igne p quadrātem aut semi horā qti diutiq
gtinetur vim purgandi amittit

Alij loco Metallorũ Croci accipiunt ☉ ♁ Transparẽtis & Hyacinthini ℥ij ijsq3 affundunt 3 mensuras vini aut ~~cc~~ ℥ij digerat per 5 6 vel plures septimanas loco te-
pide postea transcolat & usui Remediũ seruat Quinũ nihil ultra dimensũ imbibit
Hanc aquã [illegible] vocat [illegible] quibq in frequẽti est usu
quo extract exhausto iterũ pulueri pdicto in eadẽ quã-
titate affundũt uinũ & ad eundẽ usui reponũt, idq3 sepies
vel octies repeti potest nihil de ☉ pondere recedente

Mensura vini æqui pollet nostra Cantharo
vocatus Aq Benedict vel speywasser Hassie

Interdũ vero ne uis penitus hebescat exemptus puluis siccatus
ad ignẽ in Crucibulo fundatur in vitrũ omnino prioris
virtutis vnde ℥ij sufficere possũt quã diu qs viuat
vas a quo vinũ & ♁ vitrũ recoditur nõ diu pateat ne Aqua sibi
contrahat

Preparatio ☉ ♁

Paratur vitrũ Antimonij die sereno & ut crolligius
monuit sole & luna in aquario & piscibus existẽtibus sic enim redditur magis diaphanum quod Janua die Ex pul 12 13 14 Feb die 7 8 9 10
uere eius impalpabili super marmore facto spargitur super Martij die
patinã humilem, latã, æqualis fundi, Terrea, cuius Margies 5 6 7 8
altæ sunt duos digitos ponatur super ignẽ primo lentũ, & cũ
halare incipit Rutabulo ferreo moueatur absq3 cessatiõe donec
remittat fumigatio, si interim concressit frigefacto opere
iterũ conteratur & igni Calcinatorio reddatur. Cineris Color
est albus. Hunc in catino Aurifabrorũ ante folles vel in
Athenna vase clausa uel furno ventoso, clauso vase, prio
lente igne postea ualido, fundo idq3 nõ subitoneo sed satis [illegible]
ut optime purgetur id quod nõ fit nisi uehementi igne
Jnmitte interim ferreũ bacillũ frigidũ & extracto uitrũ adhæres
cõtẽplare

Contemplare si placet bonitas debet effundi sin minus
coquatur diutius donec purum & perspicuum fiat. Effunditur leniter
in pelvim æneam calentem, quo pacto dat Hyacinthinum si vero partes duæ boracis & una
Antimonii misceatur rubrum evadit, si una Antimonii & 4or Boracis albidum fit, si æquali pon
Exhibetur vero A Benedicta quoquo modo parata dere iungitur
hæc duo uitrum fit
in capitis doloribus sæpe ab impuritatibus ventriculi ut Lacertam viride
tibus cum Aq: Buglossæ, Betonicæ Borragi 2

In Epilepsia cum aq peoniæ florum tiliæ, cerasorum nigrorum
& Lavendulæ III

In pleuritide tam Notha quam exquisita (in initio morbi
omnibus adeo pectoris affectibus præsertim ab initio viribus firmis,
quin etiam urgente necessitate 4to aut 5to die nullo bono Criseos
signo apparente. in Aq Card mari. Rhœadis seu papav silvestris
IV. in Tussi in veterata, Asthmate, Peripneumonia Angina. cum
Aq viola. Tussilag. Hyssopi V
in omnibus ventriculi affectibus cum Aq Absinth & menthæ
Appetitum corroborat & promovet, Evacuato quod illum impediebat
VI In Melancholia Dæmoniaca item Hypochondriaca cum
Aq capill ♀ vel Decocto ceterach VII
si initio exhibetur ante paroxysmum sæpe febris causam aufert. Juglat.
In Febribus omnibus præsertim tertiana intermittente quotidia
na cum Aq cent min vel card bene VIII
In Peste ubi in initio vomitus sunt Accersendi cum aq
Ulmariæ, Card Bene, Fraxini, Scordii IX
In præservatione ab Arthritide eiusque speciebus omnibus cum
Aq. serpilli aut Decocto Hordei
Præterea usus etiam eius insignis in clysteribus 3 etenim ℥ vel integra
croci metallorum maceratur aut coquitur in Aq quaeniente aut vino

colatura miscetur iuri vel Decocto simpliciu[m] emollientiu[m] (si deficiunt simplices emollientes sumitur simplex decoctu[m] Hordei vel iuris carniu[m] pinguiu[m]) in quantitate sufficienti (qui sunt aetatis consistentis sumunt tibi in pueris ʒvj sumores ℥ǝ inde fiat clyster qua de re quercet in sua Pharmac cap 17 consulere potestis · & ut · idem ille c 7 libre docet paratur quoque inde ua Aq op Et salmuca hanc Rulandus in Centur suis precipiendum indicat

Quum et ex Aq: Benedicta fit syrupus

sumendo Aquae benedictae ex infusione uel Ebullitione Croci metallorum ℥ß Aq Rosaceae odoratae ℥ij pulueris Cinamomi vel cassiae ligneae ʒij eaque digerendo per horas 24 vase clauso, in loco calido, & deinde colando in colatura postea soluitur saccharum Albissi quantitate Arbitraria & coquitur lege artis, ut fiat ad mediocritatis consistentiam syrupus Hic multo melius adhibetur pueris quam vinum datum exhibetur si opus fuerit ex cochleari dosi pro qualitate Aetate determinata

Absorbta paulo post iusculo gallinae, vel carniu[m] aut pisorum sine pane & sale parato · id quod similiter in Aq Benedictae exhibitione factitandum supra monuimus. Et Praeeunte Crollio p 131 deinceps monebimus

syrupo feliciter tolluntur colici labores ad paralysin tendentes eodem Catharri suffocatiui plerumque ad cor & pulmones delapsi exterminatur si capitis postea ratione habita fluxus sistatur & cerebrum roboretur

solet a utraque medicamentum & Gilla & Crocus in Diuersis Diuerso modo operari · Plerumque per superiora purgando & succe

dentibus secessibus uel etiam his solis prodeuntibus
Quin et interdum sudor subsequitur et saepissime per solos sudores
materia expellitur

Membrum III de catharticis

Tertium Basilicae Chymicae membrum Cathartica seu
purgatia ex mineralibus imprimis Antimonio et Mer
curio itemque vegetabilibus deprompta complectitur
quibus monita quaedam Hypocratis doctrinae et methodo
conformia quibus in purgantium adhibitione diligenter
attendendum praemittuntur
Et certe tota fere difficultas curationis morborum in me
thodo seu legitimo usu medicamentorum et praecipue purgatium
consistit: Potest enim quilibet Aedificii materiam inveni
re et aggerere: sed aggesta disponere solius est Artificis periti
Remedia innumera passim reperiuntur verum illa recte
in usum flectere is tantum novit qui methodi Regulas ad
unguem tenet. Etenim quid agendum sit indicatio de
monstrat Quo vero ordine in agendo sit progrediendum
methodi Regulae patefaciunt quae pendent ex illorum re
latione quae ad primum aliquod tanquam ad scopum refe
runtur ut
In medendo quia ultimus scopus est sanitas remedia
suum obtinebunt locum prout faciunt ad sanandum
semper a in purgantium usu quoties diversorum graduum

medicamenta Aegris sunt propinanda a Benignioribus e auspicandu nisi morbi magnitudo nos cogit in principio statim usurpare alia & quidem valentiora reedia quoru ope expelli possit illud a quo discrime aegro maxime impendere uidetur

Neqz n inanire simpliciter gfert sed ab Huore noxio & frequetibus peccatis quibus in victu delinquitur coacervari solet citra noxa aegru vindicare, hoc prodest, & ut purgatione bona toleratia de quo Aps 2 | 1 consequatur facite

Caeteru Purgantiu usus hoc noine parcior ee debet Quod nulla unqua tam sitit benigna quin naturae aliqd detrahat viresqz labefactent, & quide hoc pcipue usu venire solet tum. Quando no magna subee corpore imparibus, ut ut n purgatia natura ab onere leuent, Humores defecent spiritus seruent

Interim tm praeter perturbatione qua in corpore pariunt Alienti progressu in Corporis habitu ad partes exteriores impediunt, non nisi uiriu iactura

sedulus itaqz in Praxi erit Medicus ne quid Temere faciat aut Timide, Tiiditas.n. impotetia & Teeritas artis ignoratia arguit

porro primu pproponitur Catharticu Turpetum minerale e

Quo noie appellatur ones mdctm q ex & purgatiui componitur ex ☿ vel ⊕ Cuterqz n ad frigedu aeque idoneas sit vires, Ne qd dica q uno eodeqz dotetur sapore &

15 fere quidem sunt ex eodem principio nati des-
cendentes) compositione antecedit ☿ a sordibus suis
sequestratio

SS sulphuris vel vitrioli fere nihil differunt in
fodinis n̄ hæc duo semper fere iuncta reperiuntur

purgatio ☿

Quæ fit lixivio calcis vivæ & cinerum clavella-
torum aut eo deficiente Lixivium saponariorum quam
excipit purificatio per Acetum vini & sal communem quibus
vel incoquitur vel sæpius eluitur ☿ donec illius splendor
placeat (Hæc citius procedit itaque incoctio ter vel 4
instituitur) optime a defecari potest per vini spiritum
Recipiendo ☿ vivum quantitate arbitraria eiusque affundendo
in cucurbita oblongiore non decurtata: integra s
vini optimum ad eminentium 3 vel 4 digitorum sicque
sursum atque deorsum fortiter intra manus agitando
clauso orificio superiore ne quid exiliat. videbis
omnem nigredinem ☿ in spiritu vini & ad latera vasis seponi
spiritum vini nigredine deturbatum effunde & novo reaffuso
priore repete laborem, donec puritas ☿ tibi arrideat
eiusque Nigredo sit sublata   Spiritus quomodo rursus purificetur

Quum in quibusdam impurioribus ☿ijs quarta pene pars

A35

ipsoru pondere æquat spi vini calore Baleo mudabis & hisce vel Aliis reservare poteris operibq

Purgato ita & deterso ☿ superfudatr spiris 🜔 Acidq per capana aut retorta Artis lege paratq & destillado sprectq quantitate dupla, clauso vase per dies aliquot digeratr in cineratiis sbttis pruinis lenibq

(oleu ⊕ Rubru intra horā citiq spcipitat qm qua oleu sulphuris Acidu per capanu factu vix octo dieru spacio efficit)

Recluso postea collo admove receptaculu & paulatim destilla spiritu extillatu vicissim redde ☿o in Retorta hærenti, iterūq3 digerat biduu aut triduu & iteru destilla labore hunc 3bq vicibq repetedo

et coit essetia sprq (🜔) vna cu Hydrargyro queare post 3tiu cohobium evacuandq ut plurimu e sprq requiriturq ut novq affudatr qui viribq sit integris

iterūq3 digere & sensim destilla Augeq3 paulatim igne donec excandefiat retorta & Hydrargyru in alba massa vertatr l' id q fit cu vtimur spi Nitri aut 🜔 alias rubet, cu utimur Aq forte vel ol ⊕

si Aq forte vsq fueris prq in 🜔 ☿ ii nova Aq fort no opq ee

opere frigefacto rupitr vitru, eximitr Massa qua supra mortr tere levigatu & trita trāsfer in ollas vitreatas vel mortario fictili & pluviali calida affusa, subige & in quiete donec vicissim subsederit relinque prq pistillo vitreo aut ligneo agita

Eam

Eam Aquæ affusione repete donec Acrimonia salsa secesserit & massa flavo colori respondeat

Estq; paratus ☿ qui in turpetu vertitur

Includendo pulvere phiolæ aut oblongæ cucurbitæ cuius orificium charta vel lana Bombycina tantu obstruatur & in arenario supponedo igne graduate sicq; in dies 8 Elaberado discedet partes Crudæ afixis aut coctis illeq; collo vasis adhærebut quas prudeter inferioribus circulo ignito aut filo ♃eo incenso & vase disrupto separabis ne sublimatu recidat in fixu collige tande sblatu per se pede leporino uel penna: Fixum in fundo in Aq Ardente uini vel iuniperi incende & cu deflagravit iteru Affunde vini spi pur & denuo inflama idq; tertio repete

Habes Turpetu ex Crollij mente ppparatu Tuto intra Corpus exhibendu, inprimis si perfectionis signa quæ plena satis ab Authore Enumerata, sustineat

Secundum turpetu fit cu Auro dupliciter

Prius modus Biennia requires, Crollio no laudatur quod debite fixus no sit & ideo in usu medicu commode flecti no possit: veru propterea frustra reijcitur. Quippe ut ide fatetur no necessu e ut ☿ præcipitatus omino sit fixus: vehemetissima sustineat ignitione, ne purgandi viribus privetur

Alter modus trimestri aut quadrimestri igne adhibito secundum Crollium absol uitur cum tamen 2dae Tyroc c 13 l 2 sub titulo Alea ☿ⁱⁱ calcinatio & praecipitatio 40 dies sufficiant ut ibidem videre est

Exhibetur praecipitatus spiritus ♃ aut ⊖ figendus ingens turpetum Aureum seu ☉ uitae quae dictum est, Arte mutadus prius

☿ insensibilis dentium hostis propterea redditus exhibetur in forma pillularum quae in conservis

Hisce crollianis praecipitatis

superpondii loco adiicimus alios elegantes magis & maiorum virium fitque Prius ☿

℞ ☿ Currentis probe loti & mundati ℥iij soluendas in Aq forti ⊖ ♃ⁱⁱ Hyacinthini ℥ß in A Regis solue dein Auri optime purgati tantundem similiter in A: Regis soluendum Has tres aquas claras & transparentes aliquoties abstrage, & cum vires suas perdidisse videatur nova Regis Aqua affundi potest istaque cohobationis labor repeti debet donec ☿ in ignitam ferri laminam nullum de se amplius emittat fumum

NB ex sale gemmae pro soluendo auro melius quam quae ex sale Armoniac paratur — Fabri utitur Aq forti ex anatica parte ⊖ & nitri ⊖ praestat si paretur A: Regis pro soluere ☉ sumere ⊖ commune quam ✱ videatur hac de re Tyroci lib 2 cap 3 pro solue ♀ ⊖ ♄ perinde est sumere vel ✱ vel ⊖ commune cum Aq regis exit insipida

Tandem igne fortiori spiritus Aquarum fortium Abigatur & affundatur vini ss ad trium digitorum eminentiam sicque per dies 6 vel

17 vel plures digeratur postea aliquoties igne forti [praecipitatur] destillatur
Estque paratus ☿ sub tegula fornacata semel atque iterum probe
igniendo & rutabulo agitando
Summum est in Morbo gallico Remedium uti & in Hydrope
prodest quartanis & caducis
Inprimus a ad Pleurisin & Astma Comendatur
Dosis in robustis gr 2 primo die IV secundo VI Die tertio
In Extracto uel pillulis De agarico quantum ad incorporandum
in forma pillularum sufficit exhibendum
Quin & infantibus Tussientibus & Anhelantibus seu praecor
diorum plenitudine laborantibus mirifice opitulatur: si primo die
gr ß 2do gr 1 3tio sesquigr in quenienti liquore vel syrupo detur
ncpe Tussilagi vel scabiosae
Secundus ☿
Fit per smiridem Cuius & quantum placet & aliquoties igni
tum infrigida 6 vel 7 extingue donec in puluerem redigi possit, qui
postea in Reuerberatorii igne intensissimo integrum triduum
fouetur. Postea inde extrahitur Tinctura spiritu vini, eousque
donec non amplius tingatur vertitur inde in colore croco omnino assimile
Tinctura abstracto vini spiritu instar olei in fundo ma-
net. Hoc oleum Coagulet ☿m in instanti & habet excellentis
simum catharticum sine uomitu & saliuatione Dosis 2 vel
3 granorum pro ratione personae. Idem. Mercurium etiam opo
nitur si lapis smiris calcinatus & pulverisatus in Aq Regis 14 die
bus digeratur Cuius ita tinctae Aquae ℞ ℥ 1 in que illa Argenti
uiui tantundem solue. Praecipitabitur statim pul Albissimi coloris
Quo facto, Abstrahe Aquam & forte ☿o subde igne donec

ad Aurantioru colore pertingat. Demu subtiliter teratur & pixidi comentatoriæ Arenario includenda comittatur & ulterius figatur, ut in colore rubru subobscuru transeat

postea exime & affunde ipsi aq Regia pura & Smiridis tinctura a præcipitato separa: præcipitatu exsicca eu'q3 in Aq pluuiali coquendo dulcifica, rursusq3 exsicca & usui Medico serua

NB Hic nunquā reuiuiscitur, quoquo modo cu eo procedas. qui cu leuiter fixus e purgat per uomitu
per ~~ses~~ secessum si mediocriter
per sudore si fortiter uel exacte

Tertius ☿ præcipitatus
Componitur sue'do ☿ purgati ~~☿~~ (Dissoluendo in sufficienti quantitate aq fortis (Suitur plerumq3 duplu Aq fortis) ☿ per Alembicu, separata Aq: forti, in arenario præcipitatur aucto igne ut ○ paru candeat postqua ss aliquantulu effluere desierut ita n in Alebico & ad cucurbitæ collu flores inutiles a ☿ segregatur

Omnibus infrigidatis eximitur eximitur ex arena & frangitur uitru, ac reiectis istis sublimatis inutilibus floribus Reperies in fundo puluere rubeu ta diu Aq feruete in olla uitreata lauadu, ut salcedinis aut Acredinis nihil amplius supersit. Deinde exsiccatus puluis oleu ♀i per Deliquiu factu affunditur quantitate Duoru digitoru eminetius sicq3 in digestione per triduu fouetur tumq3 ternis Cohobijs inde phlegma extrahitur, Aucto igne tertia vice eousq3 ut uitru Rubescat

Quo

Quo facto assurgit viuus & crudus ☿ plane ab hoc opere
tollendus. Relictā in fundo mām contusā rursus aq calid elu
imus & ab oni sateedine & sordibus probe sequestramus & residuū
puluere rubescentē exsiccamus
Exsiccatū in Cucurbita mediocris Capacitatis imbibimus
Aq ouorū tandemqz ab eodem ex Arena per Alembicū sep
tē vicibus Abstrahimus. vicissimqz exsiccatū puluere Aq
calida depuramus. Depuratū affuso vini S. rectificato
septies inde destillādo in optata ☿ conuertitur q tanto
maiores acquiret vires, si S vini optimo bene humectata
fuerit & super ea ille ardēdo consumptus Dosis huius præcipi
tati ē gr 3 vel 5 in Extracto conuenienti in panchymag
Crollij. Diagridij. Agarici vel Reubarbari. Lenes in
dispositis mouet vomitus sæpius vero per Aluum
viscidos & Rebelles humores expurgat Hic præcipitatus
præstantissimū ē in morbo gallico ubi præsertim inueterato
Expertus eius vires sæpe ē D Fabricius
Aq ouorū Componitur & ouis crudis p se in B: Mā
giusis q destillata aq iterū affunditur ouis tergz repeti
to cohobatione. Aq destillata in usū medicū seruatur

Quartus ☿

☿ purificatus soluendo in Aq forti cōposita ex Nitro lb 2
⊕ lb 1 Alum ℥ x ⊖ conīs ℥ vj (destil igne aperto suppo
sitoria satis capaci) soluto affunde frigidā, & sic loco fri
gido serua donec sponte sua ☿ solidus præcipitetur
Tandē præcipitato multū Aq frigidæ affunditur sicqz per
horas 6 aut plures seruatur. Deinde depletur & noua uicis

sim affunditur, usque dum omnis Acrimonia sublata Appareat

Deinde cum exemptum lentissimo igne exsicca exsiccato, ad partem illius unam adde Aceti acerrimi destillati partes 4. sicque in cucurbita probe clausa igne Cinerum per diem unum atque alterum fove Tandemque aucto igne inde Acetum ad siccitatem exstilla
si ulterius Aceti a ℥io abstrahitur et sudores saltem ille operatur
Habes præcipitatum qui et infantibus si necessitas postulet dari potest. In Diuturna Alvi suppressione Dosis gr 1 infantibus
detur ad lumbricos Alias Dosis a gr 1 ad 6. in præcipitato hoc viridi
ad ℥iiij ☿ solutur ℥1 ♀ optime ♀ debet per hæc defecari quod fit illam in igne candefaciendo atque aspersam ♀ in urina tamdiu extinguendo donec omnes abiciat impuritates atque gratiam gerat mediocriter calide

Quintus ♀

Componitur soluendo ☿ (purificatum quod de omnibus intellige) in unciatim aquæ vulgari Aq: forti & seorsim soluendo ♀ in eadem aq: solutiones has
ille filtrandas
ce iunge & deinde per ignis gradus, ex Arena per retortam destilla, sub fine vehementius urgendo igne, ut Spiritus Corrosivus vel illorum pars maxima tollatur. quod in fundo relinquitur probe tritum cum Aceto acerrimo in Cineribus per dies 6 digeratur ultimo ebulliendo ut potissima pars ☿ii in Aceto soluatur (sic violentiam quam natura habuit correxit Acetum) depletum acetum igne leni destilla usque ad siccitatem & in fundo vasis ☿m reperies viridem (quæ viriditas est ex ♀) specificum in Gonorrhaea virulenta a gr 4 ad 8 exhibendum

Sextus ♀

Flavus est seu luteus & potissimum Diaphoreticus Componitur sumendo Vitrioli quantitatem arbitrariam & coquendo in Aq fontana ad ignem lentum. Hanc solutionem postea per filtrum a fæcibus fundalibus separa inque eam guttatim instilla ol ♀ per deliquium & protinus præcipitabitur ☿us 4

19 A quo per inclinatione effunde aquā, & puluere ali quoties probe abluendo ab omni acredine purga. purga tū leni igne Exsicca & serua

Datur a gr 3 ad ℈ß in Theriaca vel Alio extracto Diaphoretico ut Cardui, vel camomeli, ieiuno stomacho bis in Hebdomade. internorū viscerū obstructionibg mirifice expedit, vnde & illo, loco Digestiui quidā feliciter utuntr

Arcanū Corallinum

Quod sub Paracelsi noīne Crollig proposuit Arcā corall in eig operibg quæ publicata sunt nō extat verissimile a illud Crolliū uel inuenisse uel ex nō editis Theophrasteis eruisse qualia multa adhuc latere plurīi arbitratr

Præparationis huig suma ē

Sumitr purgati ☿ Simplū. Nitri a sale purgati (sal quae nō cristallescit) ⊖ vngarici vel etm Goslariensis ad rubedine calcinati an Duplū. cū Aceto stillatitio per pistillū giscatr ad occultatione Argēti viui. Massa includatr cucurbitæ parte ima lutatæ, parte superiorae intg & extg extensæ (penna) ut surgentes colores conspici queāt, & imposito Alembico lenta fiat Destilla per nocte ut Humiditas exeat Acida, qua desinente successiue intende igne per gradg, & Hydrargirū viuū in Alembi eleuabitr subnigrū: in medio cucurbitæ concretā Hauitiem reperies Grea ⊙ colore rubicundū inter feces, & sublimatā māam si opg ē frange vitrū (si nondū sit fractum) per Circulū ferreū candefactū Ablato prig Alēbico

Neglecte Nigritie & fundalibus

Collige utrugz puluere Rubru & flauu. Adde Salis
Nitri & Aluinis mediocriter igne calcinati ne spus eua
nescat partes Aequales quibus ptritis, & liquore Stilla
titio seu Aceti phlegate priori subtillone extracto
irrigatis inmisceatur abrasu sbtum inpastetuzgz oia
ut ante & sublientur ut prius
Puluis ascendit in cucurbi flaus, infra ruberrius in
Alebicum Elatum quod e Nigricat
cum refixit opus caute capitellu deme, cucurbitam
super fecibus diuide, Rubedine ut pote, matura seor
sim collige, flauitie item seorsim, qua in paroptide
ferrea mediocri igne creabis ut & ipsa Rubescat ac
maturetur. utragz parte ia rubente coniunge
coniuncta Ablue aquis Stillatitijs in Palinis uitreatis vi
cissim exsicca
Postremo affusu v spi desuper accendo vel comedige
Aqua Teriacale Bezoartica abstrahe aliquoties
intercedentibus digestionibus, ut maligna qualitas &
vis impetiosa corrigatur. (Theriac quantu vis vel ℥j
superfunde vini opti Spiri & digeret per tres dies) destil per bal habes Aq Theria Bezoar simplex
Estquz paratu Medicamentu ad Morbos a Crollio noinatos
non inutile Datur v modus ide operandi compendiosior

Reci

20

Recipiendo salē extractū ex capite mortuo, Aquæ fortis ex vitriolo & Nitro anatice mixtis destillato quantitate ℥ vj Mercurij currentis probe defecati ℥ ij Nitri purificati (℞ 4/4) ℥ ij misceṫ & cū Aceto stillatitio imbibēdo teruṫ ~~neq~~ vsq dum ☿ vtriq vel Absuptq vel occultatq fuerit.

Deinde uti in priore Arcano Corallino factū instituitur sublimatio & p̄rio cū quadā ☿ ij currentis adhuc & viui parte

sublitatẏ, pars albicās q̄dā, quædā lutea q̄dā Rubicūdissima oīnis acrimoniæ expers, q̄dā subrubicūda dein de subrubicūda & Rubicūdissiā, cæteris vel abiectis, uel alijs vsibq reseruatis, colligitẏ & misceṫ sicq in arca extreme feruida donec sūmæ rubefiant oīa digeritẏ. postea elutione facta aliquoties edulcoratẏ & desuper incenso uini spi ab oīni vehemētia & qualitate malīgā sequestratẏ   Dosis eadē ē cū priore

Quod porro de duobq secretissimis modis p̄cipitādi ☿ subiungit Crollig peragitẏ primq modq secre ☿ Crollij suendo phiolā in cuig ventre rotundū os clausū collum sit immissum latitudine pollicis Angustissimi & si fieri potest uix Acū admittentis orificij per quod in fundū vasis iniciatẏ mercurig probe depuratq (vel cū lixiuio cinerū clauellatorū, vel per vini spi, vel sale &

Acetu) sicq; per latq imponatr Arenario, & igne vehementi foueatr Depressa vicissim parte superiore si illuc ☿ Ψm videas eiq; repetes laborē donec sponte sua in puluerē rubrum secedat

Quē adaugebis subinde nouo ☿o eadē opera rursq ꝑcipitādū, vsq; dū in quantitate sufficienti medicamentū sortiaris

Secūdq modq ☿ Dulcis Adimplebitr

Recipiendo ☿ÿ Ψ purissimi ~~℥~~, ☿ÿ viui optiē loti & purgati ℥iij Conteratr in mortario vel vase ligneo cū pistillo ligneo ad mortificationē (vel donec nō amplius appareat) ☿ÿ viui quā dignosces si in lateribq aut fundo vasis, quod antea nigrescebat, paulatim denuo incipit Albescere, donec oīa in pollinē redigatr Tum demū ponantr in vitro vel olla bene vitreata & affūditr Aq pluuialis calida, atq; optiē abluitr. sæpiq in die agitādo. post perfectā residētiā per inclinationē effūditr aq clara (pluuialis calida) & vicissim noua apponatr hocq; repetatr ad extractionē salsedinis & Corosiuitatis ☿ÿ quā ostendit Aq: affusa si vicissim incipida vel potiq dulcis reddatr. quare post hanc notū præstat repetere lotiones istas aliquoties ad maiorē certitudinē Tandē puluis siccetr solis calore vel simili sic habes

21 præstantissimum Turpetum cuius singula gr pleruq[ue] mouent singulas sedes sine ulla perturbatione aut uomitu (Corosiuitas adhuc inhæserit sequi[tur] vomitus) imo sine ulla nausea, quam tamen pleraq[ue] ex vegetabilibus petita remedia fastidose mouere solent

Potes etiam tutissime pueris 8 aut 9 annorum propinare Dosis a gr 1 ad 6 8 aut 9 in pillulis ex melle & pulue re glyzyrrhicæ aut alio vehiculo propinata

Fiet a hoc medicamentum ~~tanto~~ melius si deinceps post istam ablutionem ex cucurbita ad medietatem dubreat repleta in Arena ~~graduati~~ igne sublietur donec totum vel maxime pars instar albi Coralli vel Eboris eleuetur quæ uitro adhæret glabra sed interiore Concauaq[ue] superficies Aspera, spissitudine inæquali lubusa dicas crassitiæ parietum quanti est pennæ scriptoriæ uel etiam ampliore pro copia & vasorum quatitate vel capacitate id quod 8 vel 12 horarum spatio absolvitur

Fracto uitro ☿ crudum hac prima subliatione inter dum prodeunte curiose aufer, Residuum iterum modo priora sublima idq[ue] tribus vel quatuor vicibus citra ullam aliam additionem

Repetitum relinquit ☿ instar cristalli pellucidum omni sua Acrimonia penitus spoliatum quippe cum spiritus sublimato inhærentes per homogenium Artificium.

☿ uiuente mortificatur: Neqz tame actione & passione
illa mutua triturae ac misturae sp9 isti abeut & puluere
quasi mortuu relinquunt tanquu Aspide Aconito aut ser
pente Corylo tactu q uoluit libauig: Sed plae Emo
riutr, ut ijde, uel et alij smiles acres spig ab alijs solent
mortificari; Atqz ita paratu e medicamentu ☿ Dulcis
nomine Dictum Cuig Dosis a gr xvi vsqz ad xxx
uel 40 in robustis, cu extracto aliquo purgante in
pillulas conformata extenditr omes Huores noxios sine
aliqua pertubatione expurgans. Exhibetr post mediam
noctem ut tanto melig distribui uiresqz suas exserere pos
sit & fit eig operatio efficacior si ad gr x vel plura
huig admisceantr gr 2 floru Butyri ♁ij seu ☿ij uitae
Probe inuice teredo & postea in pillulas conformado
x teredi simul 4 vel plures horas
Quae dosis continualis Diebg repeti potest
Quod si nihil uitiosi in hoie reperiatr nihil quoqz
expellat. quare qui isto medicamento no sine fructu
singulis Mensibg utuntr reperti fuere
post huig vsu quiescendu ne expediatr sudoribg
quod purgationibg fieri debebat
possunt praeterea Alij fieri ☿ij Dulces earundem
vel & maioru uirium: sic

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Mercurius crudus probe purgatus in sp̄ru nitri solutũ ac vicissim inde per cohobatione destillata aqua edulcoratus & exsiccatus. ac postreo cũ alio ☿o crudo æquali põdere aliquoties sublimatus dulcis fit & tantum per secessũ purgat Dosis a gr 4 ad 12

Quo pacto & ☿ luteus per se subliatus tribus vel quatuor vicibus dulcescit & quantitate 8 gr Alvũ ciet

Denique notari etiã debet ex oĩbus ☿ijs hisce dulcibus præparari aquã utilissimã ad Fistulas & vlcera maligna nõ tantũ detergenda sed etiã cicatrizanda inprimis in Lue venerea contingẽtia

Componitur illa. Projiciendo calcẽ vivã recens e furno extractã in Aquã bullientẽ & per biduũ relinquendo. aqua hæc supernatans filtratur inque eius ℔ 1 Ebulliendo dissolvitur ☿us dulcis pondere ʒ 1 colatur & p̄dictis vsibus reservatur. suitur pena & intingitur in Aqua eaque vlcera circũ illiniuntur.

Ultimo ex ☿ sublimato Cryſtallino
-ũ dulcis -ri Cristallini
spiritus Elicitur dulcis Eum terendo in pulverem inpalpabilem & superfundendo in cucurbita nõ nimis alta optimũ vini sp̄i & abstrahendo per Alembicũ ex cineribus eumque vicissim affundendo, idque toties repetendo

donec vini SS instar olei Albicantis per Alembicũ trã seat. Quod collectũ custoditꝫ & super capite mortuo in cucurbita residuo, Aliꝰ novꝰ vini SS funditꝫ repetita destillatione priore, donec õnia in ol Albicans conversa fuerint

Hic SS ☿ꝫ exulcerationibꝰ Renũ & vesicæ mirabiliter opitulatꝫ, si Eiꝰ guttæ duæ vel 3 quotidie mane & vesperi semel atqꝫ iterũ in Aq: Radicũ Nimph: Equiseti aut Plantaginis exhibeatꝫ

Flores Butyri Antimonij

Alia fuit q̃ proxime præcessit compositio, q̃ ☿ vivꝰ beneficio & salis interfectꝫ inqꝫ lapidẽ puritate & perspicuitate sui cũ quovis Cristallo certatẽ quẽ sublimatũ dicunt

Transmutatus summũ vitæ venenũ redditꝫ etsi interiore & recondita potestate sumum ↄtra venena Remediũ secũ habens, õniũ morborũ sanabiliũ vnica maneat & optatissima medicina. Quam imprimis exprimit & ostẽdit si iterato cũ ☿o vivo legitime misceatꝫ & ab om̃ Acrimonia liberetꝫ

Vt propterea persuasũ sit multis, vim illiꝰ in hac vita perfecte explorari vix posse. Et satiꝰ sit hanc creaturã Dei, gratis Animis accipere, inqꝫ illa ꝓdicare Creatoris sapientiã, quã plenã notitiã eiꝰ sibi polliceri

No

~~Non minoris admiratione dignu e medicamentum~~
quod nunc porro crollig sub Noine Floru butyri ♁ij pro
ponit, licet no usqz adeo recte tali noine insigniatq
vere n & vini voce flos e ad summum emerges non
sidens neqz etia in hoc medicaeto antecellit ☉ sed ☿q
cuig solig e Butyru & glacies exiens
quare & uita ☿q appellari solet veriusqz Mercuriale
Butyru nominatq. Eig ingredientia Esseťialia sunt.
Argetu uiuu in sublimato uteridu & Regulq aut stel
la stibij aut esseťia ♁ij ex ipso crudo ☿o elicita qua
alias ens primu tanqua ex minera ℥ptum sublatio
ne ꝑtractu indigitat
praeparatione clare satis fit Crollig
unde ea Tyrociniu c 12 l 2 sub titulo Alia stibij
praeparatio seu pulvis Emeticq aut ☿ii uitae desupsit
Licet non vno ab utroqz ꝑparetq modo
ipse Crolliu in mixtura imitari, ac liquoris onis
finita destillatione secudu Tyrociniij ductu alio
substituto recipiente fortig urgere igne sub &
supra (vocatq ignis suppressionis) per horas ali
quot soleo, donec uitru cum mateia candefiat et
ex utroqz facto ad collu Retortae apponatq Cina
baris, qua postea refrigeratis vasis onibq colligo

quæ per se ter vel quater sublimata purior subtili-
orq; redditur. Cinabaris ipsa hæc præstas suppeditat
Diaphoreticū si partes æquales illius cū corallorū aut
perlarū & cranei humani magisterijs commiscantur. Huius
usus ē in Epilepsia vertigine Alijsq; capitis affectibus
quos præmissis tn universalibus sæpe solo sudore tollit
in Aq senetionis cardui vel Alia sudorifera datur ægro
ad xvj ℈ Fabri Erisipelas Mulierū x hoc medicamine
foeliciter sublata fuit aliquoties, prīo datur oleū deinde
pulvis præcipitatus x ab ebullitione sanguinis mēstruū & suppressione

Liquoris a Butyrosi iterata destillatione correcti inte
gri adhuc & affusæ aq expertus usus ē Externus in gangræ
na & sphacelo. Sin pars sana in corruptis membris cir
culari illitione illius a putrida terminetur, malū longius
& latius serpere nequit & necessario ustio foeliciter insti
tuitur. Quin & circa Carbunculū pestilentialem
similiter illitus liquor illū paulatim mortificādo excutit &
emplastris congruis persanādū offertur
ut ē illud Nobile [illegible] cuius descriptionē habet Alberus

Tandē si aqua in oleū infundatur protinus lactescit
& ad fundū vergit pulvis albus Dosi a Crollio deter
minata ab 1 ad 5 gra vomitū simul & secessū movet
Dicitur Emeticū q quia vomitū & secessū purgat. Si tn cū
vulgari sale Aliquoties & diu teratur & salcedo deinde

24 diligenti ablutione tollatur vim emeticam amittit
daturque dosi ut prius
Mitto a felicius per secessum operabitur si edulcoratus vel
exsiccatus in phiola usque dum rubescat detineatur & postea
cohobatione vini spiritus aliquot vicibus corrigatur Dosis ut prior

Denique ex puluere isto Emetico per retortam euocabis (scilicet primo)
partibus minus fixis, vitrum fit opalinum vel Hyacinthinum
quod minore cum molestia quam vulgare vitrum purgare solet saepe etiam nullum ciendo uomitum

Aqua quae imbibisce dr vini corrosiua saliu leni igne
a phlegmate liberatur relicta in vitro aciditate reliqua postea per Retortam corrigenda

Quam & spiritum philosophicum, quidam appellare gestiunt
estque reuera potioris virtutis quam ille qui vulgari
modo paratur Cuius guttae 3 ad 8 usque in conuenienti
vehiculo exhibetur in Epilepsia puerorum Febribus,
obstructionibus Mesenterii, lienis, epatis. offertur
etiam in peste, in aq. ulariae aut Card Bened

Flores Antimonii Correcti

Expeditis Mercurialibus ad antimonialia progreditur
crollius quod cum sint multiformia & mirifica, uti videre
est apud quercetanum in Tetrade, Alexicaco, pharmaco
paeia & alibi, Rubeum item & penotum, Apud Basili valentin

M4

in curru triumphali ♁ῐ Apud Paracel passim & Alios
Duo dutaxat & quidē primū sub florū ♁ῐ correctorū Alterum
sub Electuarij nōine proponit & explicat

Illiq ꝯpediosa Descriptio ē Flores Butiri ♁ῐ

Suatꝫ flores albi sublatione per plures ollas facti aut
per Retortā ex crudo ♁ῐ arenis misto ignis vehementiā
proflati parte vna & misceturꝫ sale ♀i elaboratissimo
& spi Aceti stillatitij impregnati parte vna & dimidia
ingꝫ Catino in massā colliquatꝫ coloris fere saguinei
quæ in tabulā ex Porphiritide fusa ut refrigescat mu
tata rubedine in Cinereū abit

Massa ita teritꝫ vinigꝫ spiritū Certorū Aroatū tincturis pota
to affusꝫ digeritꝫ adiectis perlarū & Corallorū Magisterijs
Siegꝫ digestione interposita quāta satis ad vnione SSV ab
stractꝫ destillādo ad siccū & relinquitꝫ medicamen chariophillorū
colore pulueris quod in aere liquescit ideo reponēdū clauso
vitro in loco sicco & vsui medico reseruādū

Electuariū Antimonij Sole & lune in Aquario
& piscibq existēte die sereo

Ex vitro eiusdem certa Coeli ꝯstitutione fuso prius ace
to destillato, fracto & correcto paratꝫ, adiectis aroatibq par
tim efficaciā illiq mitigatibq, partim ventriculū roborantibq,
vtriusꝙ operatio in grauissimis morbis ꝯendatꝫ per quatuor
naturæ Emunctoria vomitū deiectione, sudore & insensi

25 bili perspiratione, copiose absq3 noxa noxios hu̅ores
exterminat. Possunt v° hæc ipsa medicamenta ulterius
elaborari, sicq3 præparari ut vel nullu̅ vomitu̅ vel ad:
modu̅ leue, et no̅ molestu̅, moueat, quod Crollio p 137
impossibile videtur
Et quide̅ ♁ij flores quod attinet prodeunt illi
Albi flaui & Rubij secundu̅ diuersos ignis grad9 sublimatione insti
tuta primus namq3 grad9 Albos pducit
secundus Citrinos seu flauos. Tertius Rubros quinimo si
magis intendatur ignis, illi etia̅ violacei fiunt quod signu̅
e iustæ mixtionis & perustionis. Omnes hi sua natura &
& p se vomitiua̅ vim habent, Cæterisq3 præstant vehementia,
Rubri, qua deponunt si præter Crollij præparatione in sole
vel loco calido ex Mellis Aqua, primo exstillante insipida,
& pari Copia rectificati V SS p mensem circulentur & postea
lente depleto aut abiecto menstruo exsiccentur, sola̅ suscipientes
vel retinentes deijciendi facultate̅, quippe violentia omnis a
cruditate e̅, quæ nobiliu̅ menstruoru̅ affusione corrigitur, coquitur
ac mitigatur, eousq3, ut Floru̅ hoc pacto præparatoru̅ gr 6
7 vel 8 citra om̅e vomitu̅ blande, secessu̅ operentur tantu̅:
Cum tn ante ista̅ rectificatione̅ istoru̅ duo vel tria gr:
vehementissime ventre̅ turbarent & vomitus enormes excitaret.
Eande̅ etia̅ Correctione̅ suppeditat Acetu̅ ex mellesterio
& Aq pluvia vel rore maiali inter se coctis paratu̅ quomodo

& ♁ij o– compescitur

Ros maialis paratur

(Expansis mense maio nocte super triticu͂ linteis posteaq(ue) expressis & liquore filtrato)

Melior tamen & perfectior est ☉ ♁ quæ per ol seu spir ⊕ instituitur, qua ratione illius partes crudiores violentæ vomitionis causam præbentes, eousque temperatur ut et sine noxa alvum tantum soluat

(affundatur vel spiritus correctis vehementi ore ideoque non sumendo

sic si ♁ recte elaborato ~~ss vel~~ ol ⊕ non correctus ut super emineat duos digitos & servetur per octiduu͂ in calore cineru͂, liquor superaffusus, nigro puniceo tingetur colore. Cuius guttæ 4.5.6. usque ad 10 in aliquo convenienti liquore exhibitæ, sine molestia aut ventris torminibus leniter purgant

Atque hinc apparet electuariu͂ dulce Crollij, multo commodius operari si in pulvere ♁ij vitrificati quantitate ℥ quartam instilletur spiritus ss vel ol ⊕ ʒij sicque diligenter in vitro misceantur, & super cineribus ad lentum igne exsiccetur. tanto magis corrigetur & maturabitur talis cruditas, si septies vel pluries pulvis eius semel exsiccatus denuo eade͂ quantitate ⊕i ss vel olei impregnetur vicissimque exsiccetur

De hinc Recipe ss ~~vini~~ duas Mastichis ℥iiij stet per dies 8 & tunc cu͂ affunde ☉ ♁, antea septies ⊕ spu animato & relinque per triduu͂

Tande͂ exemptus pulvis in paropside vitreata reddatur & super eo vss cu͂ Mastiche deflagret. Quo absu͂pto, penitus exsiccetur

in pa

in patella colore cinerũ donec albescat. eũ demceps ea de proportione cũ reliquis speciebꝰ a Crollio enominatis omissa masticse misce & cũ Mica Coloniorũ, in foram Electuarij redige, ut quod quæris sortiaris magis absolutum Dosis ē a gr 3 ad 6

Est & alia vitri Antionij præparatio in febribꝰ usitata Cuiꝰ Compositio ē ℞ ○ ♁ iusto tempore parati & cũ ⊕ sw Albificati mqꝫ polline tenuissimũ redacti ℥ ß sacchari Canariæ ℥ ij farinæ triticeæ ℥ iiij Croci electi ℈ i, Coque in aqua lentissiō igne ad pulueris ↄsistẽtiã & spissitudinẽ fac inde globulos & diligenter reconde cauendũ in fine aduratꝫ & fiat instar panis (Ante febrile meliꝰ ut Centau, Acetosæ Endi Cicgor Cardui &c) Datꝫ ante paroxismi insultũ in febribꝰ Adultis a ℈ i ad iij pueris ad ℈ i
Cuiꝰ ope minera febriles, & alia Enormia symptoata mirifice exhauriutꝫ
quadrienniũ seruatꝫ in sua bonitate postea scabritẽ ↄtrahit & de bonitate amittit

porro Florũ Alborũ, quorũ Crolliꝰ facit mentionẽ genuina præparatio perficiatꝫ si

Fictilis cucurbita probe perlutata circa fundũ tubulũ habens in furnũ collocetꝫ eiꝰ aliquot ollæ inuicẽ se capientes adaptetꝫ quibꝰ in sumitate alebicꝰ vitreꝰ rostratꝰ cũ excipulo quementi apponatꝫ quo facto paulatim cucurbita vacua igni atꝫ mqꝫ illã pulverisatũ ♁ im paulatim & per uices inici

atur liquescit id statim & vi ignis in superpositas
ollas eleuat[ur] flores, idq[ue] ut tanto citi[us] fiat opere pre
tium e[st] ferreo stilo per tubulu[m] tra[n]smisso eu[m] puluere[m]
sæpi[us] agitando mouere
videbi[s] ita ad dista[n]tissimu[m] Alembicu[m] Rostra[tum] tum Attolli
flores cu[m] Aliquote parte phlegmatis subacidi in excipulo
collecti. Quod in lubricis expellendis quantitate z. 4
vel 5 guttaru[m] Cum Aq[ua] vel decocto radicu[m] gra[mi]nis, genti
anæ, aut syrupo floru[m] persicoru[m] utiliter exhibet[ur]
Ex albis fere floribus Nobiles admodu[m] pillulæ [con]ficiunt[ur]
quaru[m] opera sursu[m] atq[ue] deorsu[m] instituit[ur]
Facile t[ame]n iis vomitiua vis demit[ur] Relicta purgandi
duntaxat per inferiora facultate. Quare et duplices
hæ erunt pillul. priores Ematicæ
posteriores tantum aluu[m] ducentes
D. Fabriti[us] a tychone Brahe hoc in Dania ac
cepit [et] Ticho affirauit ut illas a Mosano acce
pisse qui longe ante Hartmanu[m] in chira excelluit
Albaru[m] [com]positio a quibusda[m] Mosano ab aliis tribuit[ur]
Hartmanno qui eas inter Arcana habuit, & non
nisi magno prætio redimi pass[us] e[st].
A. fortis [per] pillulis, quæ ut recte fiant
Destillat[ur] aq[ua] Fortis igne nudo [per] Retorta ex ♁ ad fla
uedine[m] calcinato & sale [commu]ni decrepitato anatica
mixtis & cu[m] duplo vel triplo terræ figilinum unitis

Nos globulos e quibus s salis compositus fuerat construebamus loco argillae) in huius aquae parte dupla infunde flores ♁ parte simpla & lento cinerum igne per octiduum digere, quo exacto in Arenario retortam colloca & graduato igne primo flegma egreditur, singulariter custodiendum quo egresso sequuntur paruae quaedam & splendentes guttulae, quibus phlegma lactescere incipit. Quod uidentes nouum vas recipiens apponimus inque illud oleum totum destillamus

Post primam hanc destillationem remanentes flores, iterum tempore & proportione prioribus digeruntur & eodem modo destillantur: labore hoc pro lubitu 6 vel septies repetito donec uel omnes flores in oleum versi fuerint, vel et collecta olei quantitas nobis placuerit (per octiduum digeruntur eadem propotione aquae fortis)

Demum oleum illud, quod in recipiente coagulari inque crystallos condensari solet, iterata destilla in parua retorta corrigetur ut id purius atque elegantius sortiaur

Atque hoc oleum fundamentum est pillularum istarum praetiosarum quae pro diuersitate compositionis operationem subeunt diuersam. quippe si istius olei portio quaedam in aqua pluuialem destillatam inmittatur, protinus in puluerem albissimum transubatur qui ad vasis fundum uerges aqua destillata saepius eluitur & ab omni salsedine atque acredine liberatur

et Deinceps cū extracto purgante (ut Agarico, Reubar
ba Panchymag Crollij &c) mixtus a gr 1 ad ʒ siegz pillulari
forā exsibitus tumores noxios tā per superiora quā per infe
riora euacuat
Sin v eiusdem olei portio guttatim in (per deliquiū facti)
oleū ♀ Æqui ponderas instillet atqz per triduū aut qua
triduū relinquatr loco quieto, similiter spcip pitabitr pul
vis Albis: Aq destillata ab omi acrimoā eluendus · qui
cū conuenienti extracto forā pillularū a gr 1 ad iiij porri
gitr & sine omi molestia Aluū duntaxat leniter eua
cuat & pro nuero granorū nuerus sediū sequetr · vtriqz
a sortis pillulæ in omibus morbis euacuationē requiretibus
commodissime adhibetr Antiō ita præparatū ut per secessū tantū purget
si uomitū etiam moueat nō facit per se sed per accides, Hoc etiā uideus in Mannā & alijs
Mistioribus [illegible] Hinc apparet Medicamentū ex ♁ dari posse quod
nō nisi per secessū operatr, Contra quā visū fuit Crol
lio p 137 in explicatione panchymagogi vegetabilis.
placet a Jnter præmissū modū, & alios duos subnecte
re quorū vsus & felicissimus ē & vtilissimus
primus a istorū recipit ♁ crudi ℥1 q dissoluitr in Aq for
tis ℥1ß Et in Cineribus ad evaporatione aquæ gradu
ali igne fouetr: uidebis ita maam sublimari & ab ♁ se
questrari q ♃ ē creabile, in fudo a relinq massā deinceps
pulverisanda Hæc per inferiora tantū purgat dosis a
gr v ad xv exhibita
secūdo ♁ purgās tantū obtinebis sumendo ♁ q ℥1

28 Salis ⊕ ℥ iß probe misceatur & imponatur simul vitro in Arena calida locando ut effumet (surditas) 28

Quo peracto vitrū frāgitur & mām cū Aq septies abluitur ut tollatur inde ⊖ & ⊕ Hinc ter cū salsa ad ♄ eluendū tandē iterū bis vel ter cū dulci · tandē māam sicca in crucibulo per sesqhorā, & vicissimo ᵘⁱᵐⁱ ♉ S ℞ irrora eūqz postea desuper deflagra

Datur ad gr xx & purgat efficacissime sine ullo uoitu similiter per inferiora tantū purgabit ♄ si illius ℥ iiij commisceatur Nitri & ⊕ an ℥ ᵘⁿ cijs xij & sublientur sublīa cum sua Aqua ex Alēbico eluitur sicqz in Aqua pluuialē infuditur & fūdū protinus petet puluis albicās a gr z ad iiij exhibendus: cū extracto Aloes Agarici, pachiā vel simili

Præterea & Rubri dentur flores cū additiōe subliatione prolecti, quorū compositio recipit ♄ ij pulverisa partē 1 ✱ partē dimidiam subtiliter trita & mista secūdū gradū ignis ♈ entur ℞ latus sale eloto (a subliato) aq calida puluis in fundo relinquitur exsiccandus qui datur a gra ij ad vj (Februū) similes flores exaltatur ex mixtura ♄ ij partibus 4 ✱ partibus 3 ⊖ decrepetati parte 1 Inclusa cucurbitæ waldeb in Arenario ad Alēbicū usqz demersæ, ignequz graduali eousqz continuato donec in Alēbico obseruetur caloris imminutio (cū flores nō āplius ascēdūt calor desinit contactu obseruari poteris).

148

quo tempore ab opere desistendū ut ignis deferueat & omia ex sese nfrigidetr

Tandē exempta cucurbita ex Arena, puluis ex Alebico exiatr Tenuis & Ruber conseruād9 Ad qualibet v libra in priori mixtura habitam ℥1 salis Aroniaci denuo inisce pulueri superiori parti cucurbitæ tenacig inhæreti

Et hac mixtura vna cū illo q in fundo remansit iterū igne, priori simili subliæ. Habes puluere subtile sublucidū & flauescētem priori pulueri rubro addēdū, & iunctim ɡterērēdū & Denuo in Arenario subliandū Ita dabuntr purissimi flores Aq calida edulcoradi paucissiorū graorū pondere huano, Lepra scabie Hispanica, Apoplexia, Epilepsia, eliminates, sanguine mudificates & Hoīne in perfecto sanitatis statu quantū per naturæ uires licet ɡseruado

Paratr & Aliud ex ♁ Rubrū

Superfundēdo Aq forte ♁ erudo sieqz clauso uase per octiduū digerēdo postea aq fortē abstrahēdo & relicta calce eluedo demūqz in Reuerberio uel & crucibulo horas 6 calcināndo. Exhibetr a gr 2 ad 4 ac sursū & deorsū (prout fomes morborū fuerit uel in superiore vel inferiore parte) felicissimo huores circa viscera naturalia Eleganti educit.

Cæterū ex prioribg floribg rubētibg deū paratr si soluatr

29 in ol Terebintinæ soluto affundatur v ss pro tinctura
Elicienda idque sufficienter repetatur. Denum euaporato uino
vel v su quod in fundo relinquitur per Retortulā destilletur

Similiter in oleo salis solutū & graduati igne destil
latū perque cineres rectificatū, oleū largitur quod si ta salsedi
ne affusa aq calida liberetur puluerē insipidū ad fun:
dum demittit Quod secessū tantū purgat gr vnius (duorū) ʒ
aut (trium) ʒ pondere sumptus

Specificū Hydropicorū

Sulphur item Rubicūdū ex ♄ elicitur
Regulū ♄ liquādo cū sale ☿ igne (in anabatoria vel furno uentoso) conuenienti eiusque pulue
risato sm v vel (aceti) 4 affundendo ut tingatur
~~tantū~~ tinctū deplendo & Nouū vicissim quoties opus
affūdendo & postea iunctim omē spium ita tinctū per
septimanas aliquot in cineribus digerēdo ac per balneū
deinceps ab oleo sequestrādo (quo diutius digeritur eo nobilius
redditur) Quod si nō satis dulce repertū fuerit (si acrio
niam adhuc deprehendas) mitigabitur iterata v ss ine
briatione. Tandē Hoc oleū diuturnitate temporis
vel & cinerū calore coagulabitur in lapidē, iterū pulueri
sandū & v ss imbuendū, qui genuinā inde ♄ij Essētiā
exhaurit, plurimis morbis utilissime adhibendū
obseruādū tamen

Reperiri in componendis p̄cedentib9 medicamentis qui ♁ij Regulo potiq quã illo crudo uti maluit quod il le potiores & pluriores ♁ij partes habeat, sed meo iudi cio frustra hunc laborẽ p̄mittimq cũ ignis sua natura q̃ in ♁o sunt puriora sequestret, & impuriores feces vel comburat vel relinquat

Crudũ ẽ assuere idqz legitime corrige, sicqz in usu medicũ flectere licet

Nihilo secius tn̄ ex Regulo varia eaqz per quã Nobilia paratz medicamenta ad affectq tã internos quã exteros quo: rũ descriptionẽ currq Triũphalis Basilij suppeditabit

Ego Reguli compositionẽ ita didici

Sume ♁ij optimi & ♀ albissimi partes pares easqz exacte inuicẽ mistas subito igne in Anemia bene fluere facio in fluxu a paulatim Nitri partem dimidiã injicio & ut Regulq fundũ petat semel atqz iterũ sub crucibu lo assulas vel uirgulas siccas incado uel & cũ fluunt, facta impulsione & Rege, in calicẽ effundo

Postquã refrixit decussis scorijs Regulq cũ nouis medicaminib9 (tartari Nitri) ꝯtritq iterũ liquatz effuditz & a scorijs separatz idqz tertiũ & 4 repetitz Donec Argẽti instar niteat. Atqz hic Regulq ueluti capsa ẽ multorũ Arcanorũ quãquã & ipse per se ve

 veniat in usu catharticu globulis eius aut nodis in vino aliave mate liquida, infusis, quomodo illu sæpius usurpare possumus. Regulus ♂ stellatus

Regulus Hic mutatur in stella si accipias ♁ stibij unga rici quantu vis inque catinu iniectu liquefacias lique facto igniti chalibis parte 3am addes sieque aliquadiu in fluxu servatu & superiecto Nitro animatu in Co num fusorium effundas in defectu coni fusorij suatur cra cibulu in quo ♂ fuerit

Si recte re tractasti stella accipies nitente instar Argeti, sin secus cum ♁ usto denuo Regulu contribum & gistu uti prius fundas & effudas idque si opus 3tio iteres

Hoc pacto ex omnibus Metallis potest fieri Regulus planetarum compositus

Ex hac stella cu ✱ ° ♃ one flores rubei facti dantur ♂tis tinctura (~ flores) et soluti deliquia in cella ol reddut sanadis ulceribus utile Quercetanus inde suu panchres to concinnauit

Reverberado quatriduo & per acetu radicatu tinc tura extrahendo pria vice, & secuda p SV ea cor rigendo

Ex scorijs vero seu fecibus supra collectis in compositione Reguli sal componitur Diaphoreticu ♁ Auratu vocat

eas contundo inque lixivio ex cineribus faginis coque dae cocturaque per charta trayciendo in colatura sen sim infunditur Acetu stillatitium & fundu petere vide

bium pulvere Auri coloris, qui separato Lixivio per
inclinationem, Iteratis aquarum dulcium Affusionibus corri
gitur & sanguini vel sudore mundificando custoditur operatur inter
dum per vomitum interdum alvum movet in iis quibus corpus magis humoribus e refertum alias per
quin & lixivium sale ♄ii impregnatum & Rubefos supra sudorem tabi purgat
silices fusum aut ferrum candens antiqua Aceti ... instillatus
uteri vasa Enoriter ob
struata fuo suo ad genitalia admisso reserat & men
struo prosilire facit (Tempore semper observato idoneo
Nempe in iuvenibus circa novilunium in iis quae 30 annorum
excesserunt circa plenilunium. ut Luna vetus nebulas iuve
nes nova luna repurgat)
Quod si v semel atque iterum frustra haec fiat suffu:
migatio menses nunquam fluent idque prognostici faciundi
causa diligenter observandum
Praeterea destillatione ex focibus praedictis elicitur oleum
crassum & fœtidum summe efficax in Hysterica passione
umblico illitum, vel quoquomodo cum Bombace Applicatum
Hisce Coronidis loco Oleum ☉latum
♄ii & ☉ istius ℞ 1 ℥uius ℞ 2 invicem mistorum & leni
calore ex retorta Waldenburgensi destillatorum, suaque
probe legatae iterata cohobatione, toties inebriatorum
donec fere absumptum videatur

oleu

31 oleum subijcimus quod obtinemus

Igne graduati vtrumqz iunctū post imbibitionem
fouedo, eumqz ad dies 4 continuando & demceps si
quid eius super ē a phlegmate liberādo
Relinquitur oleū in fundo Rectificando & Retor
tam & circulandū cum vs deniceps etia ab eo
vicissim nouē vicibus lentissiō igne extilladū
Atqz hoc ē oleū ☉li tale dulce cuius vires &
operatiōne satis nō laudabit qui eo recte uti didicit

Panchymagogon Vegetabile

Expeditis quæ ex Antimonio & Mercurio Composuit medicamentis
Crollius, nunc autoris nostri panchymagoga vegetabilia, eorumqz
præparationem Considerabimus. Ea ex varijs Componuntur & abiectis
alieni talibus, in quibus Specificæ proprietatis Virtutum nihil est, in
vnum veluti Corpus coeunt & ad summā puritatem, Viresqz competen
tes noxijs humoribus educendis, & pellendis morbis (a Cremor ♀ri
animatus cum spiri ☉li aut ♀ris idē facit aut panchymagogo)
perducuntur unde postea vel informa perfectionis suæ si
quida asseruantur, vel vlterius elaborata in spissantur (
magis Coagolantur) inque massam formandis pillulis coag
Omentantur.

Primum a quod proponitur authorem habet Isaa
cum Hollandum in cuius opere vegetabili legitur & experi

entia testatur suas illud mereri laudes, quare etiam à
Tyrocinio inter Extracta Capite 9 libri 2. sub panchyma
gogi nomine relatum animadvertimus. Absolvitur v.
duabus operationibus, quarum prima ex speciebus Diar
rhodon Abbatis & Diambræ anatica proportione quantitate
unciæ unius tincturā extrahit mediante vini spiritu cuius
loco convenientius Cinnamomi Aqua cum vino parata assumi
tur, & ut tanto magis ventriculi & reliquarum partium robur
custodiuntur, non sine ratione Mastichis Rosarum rubrarum
Sem. Annisi, fœniculi ana ʒi ß dictis speciebus adiungitur.
Tinctum menstruum super purgatia a Crollio enume
rata funditur, sicque in capace vitro per dies 14
digestionis igne fovetur, quotidie massam semel ag. Iterum
movendo. Quo tempore Exacto Spir. Vini vel Aqua extracta
sit Tinctura iteratur
Collecto hoc menstruo feliciter iungatur Aloës succo
Citrinæ ʒij in simili liquore solutæ & per filtrum traie
ctæ: demum lento inspissatio sequatur ad mellis con
sistentiam, cui in pauxillo vini spiritu soluta olea Cin
namomi, Garyophyllor. Nuc moscatæ singulorum quanti
tate ʒß cum pistillo permiscentur, adiectis salis aut
Magisterij Perlarum & Corallorum ana ʒij, simulque in

Ossium microcosmi calcinatorum vel & Cranij præparati ʒß cum Sale ex fecibus post extractionem residuis calcinatis Aqua stillatitia fœniculi aut simili elicito: quorum postremorum additionem minus tamen necessariam autumamus, tum quod medicamenti dotem auctiorem, alio translata materia, remorantes.

Panchymagogon II.

Quod porro Crollius in secundi panchymagogi descriptione subiungit per vini spiritum in extrahendo debilitari vim purgantium, atque ideo dimidiam partem pulverum crudorum adijciendam parum certe est Chymicum & non obscure operationis defectum arguere videtur. Præstat itaque loco vini spiritus Aquam pluvialem destillatione rectificatam eligere, eamque admistis guttis iv. v. ad drachmam specierum quamlibet simplicis olei Tartari per deliquium facti animare. Ea n. ob temperatum quam habet qualitatem & simplicibus illis, utpote qua crescentia omnia in hac terra suaviter irrigantur & reficiuntur minime repugnante, non inepte assumitur; quia ipse ostendet effectus illius ope perpetuo exaltari, nunquam deminui medicami~~ttil~~nis vires; id quod vera Chymia labor requirit quo non perditur vel destruitur misti essentia, sed in parvam molem vis misti tota contrahitur.

Non placent ergò. Extracta quæ crudis pulveribus animantur, ~~exuvia~~ certè & tali nomine indigna ac quam caute ista parcatur videant illorum artifices.

Quisquis a. vult suum Extractum efficax esse selecto utetur menstruo & materia, deinde res siccas non nimiam contundat, spiritus n. & succus subtilior dissipatur & aliquid alimentorum in Extractum succum per colatorium transit. Deniq. calorem quo adiuvatur extractio materiæ compagi convenientem adhibeat & in diplomate clauso operetur.

NB Firmior namq. materia ut acrius menstruum requirit, ita & calorem auctiorem sed non dissipatorium. Liquor filtratus, siquidem est coagulandus, per destillationem ex Alembico ad mellis consistentiam redigatur. Sin ad siccum progredi opus est, id vel molle est, consistentiam massæ adumbrans, vel durum instar picis ut friari vel pulverisari extractum queat. Quæ a. consistentia quibus rebus sit apta in praxi invenire non est difficile modo electio rerum & menstruorum non vacillet.

~~Fæces~~ post transcolationem, aut expressione quæ tamen nimis violenta esse non debet, residuæ incinerentur. Ex cinere sal extrahitur, non per alienum menstruum, sed per proprium quod à succo est per destillationem separatum. Dilutum seu Lixivium, quod salem exhausit,

ex cineribus leni calore divaporandum est, et tandem Sal Colli-
gendus, quem quidam Extracto melleam consistentiam habenti
admiscent: Spiritum autem seorsim sub titulo Spiritus seu
Aquae servant, qui jungitur Extracto exhibendo, adjecto Sac-
charo pro jucunditate.

Quod si v. rebus extrahendis salibus insit venenatus, extrac-
tioni praemittitur Correctio, ut in foliis et Corticibus Mezerei
Esulae etc. quae Aceto praemacerantur. Sic Hellebori Nigri
Coctione ex Aqua Lactis (i. Sero) corrigitur. Et imitantur non
nunquam Chymici Cocos qui prima brodia Raparum, Caulium,
Cynara, Cochlearum et similium abjiciunt, secundaria v. in
mensas inferant: ita n. si qua est materia quaedam vi-
rulenta, Coctione et expressione facta tollitur a longe uti-
lius digestio menstruo conveniente instituitur. Cujus rei
cum plurima extent exempla unum duntaxat atque al-
terum vobiscum communicare animus est. Et primo quidem

Rc. Scammoneum fractum non tritum, idque solve spiritu
Citrorum Stillatio vel Aqua Rosarum, vel spiritu et
Aqua malorum fragantium ex succis eorum distillata.
Solutionem detine in balneo tepido, donec feces ad fun-
dum secesserint. Purum liquorem qui albus erit, defunde
in Cucurbitam mundam, praepone aliud menstruum, idemque
repete donec nihil amplius eliciatur. Extractiones

Collectas in patena vitrea infunde, et per noctem indito operculo relinque: deinde destilla per macinies (s. filtrum) ut purius liquor transferatur: ab hoc separa menstruum per destillationem lenem. Faeces combure, et salem extractum per menstruum separatum si vis Essentiae adde. Habes Scammonei Extractum, quod absque molestia purgat dosi granorum trium vel quatuor aut plurium, pro conditione utentis.

Quod si quis lactis vaccini sero pro menstruo uti velit, illud primo corrigat recipiendo seri ejusdem ℔ iij aut circiter, Zinziberis, Caryophyllor. contritorum ana ℥ij. Spicae Indicae ʒj. Cinnamomi ʒj Haec ebulliant semel atque iterum in diplomate seu duplici vase: haec relinquatur per noctem in calore miti, mariae destillentur. Huius ita correcti seri usus esse potest in Rabarbaro cuius minutim confisi (non tusi aut rasi) unciae affunditur serum ut tres digitos exsuperet, maceratur horis 12. Expressum servatur: reliquis effunditur novum menstruum et loco calido reponitur, donec nihil amplius tincturae restet quamvis tanto praestantius reddatur extractum si ultra primam affusionem non progredimur. Tandem extractiones coniunctae percolantur et destillatione sepa-

rato per Balneu menstruo igne lentissimo Veru Ex-
sit reliquiæ ex quibus Calx ē extra
tractum in fundo relinquitur cui est magneste crasso per ctio
separatum menstruum elicitum salem, quibus placet
addere possunt. Extract Reubarba

Reubarba: quamvis sit lenissimu remedium exsuperatem
tamē calore habet qui corrigendus ē sero lactis si nimirū eo
Uti velimus in Corporibus Epar calidius habentibus

Cautio

Commodum V. hic observabitur, eodem modo & reliqua Usus
externi vel interni parandi causa elaborandi extracta, ēsque
præceptione præcedente cognita proclivē cuilibet exemplare
periri, si respiciamus ad materiæ compagem, Essentiam morbi,
Dispositione Utentis, & membru cui consulere volumus, atque
etiam effectum in Usu. Ita Cephalica parabis cum men-
struis Cephalicis, Hysterica cum Hystericis; quin et men-
strui loco si summatur Aqua pluvia, ea sale ♁ri (vel etiam
ol. ♁ri p deliquium) fortificari debet, Ut tanto magis speci-
ficas & appropriatas virtutes extrahere valeat, huicque rei
extrahendæ, quantu satis est ad irrigatione paulo liqui-
diore (: veluti si menstruu unu alterum digitum excedat con-
trita herbe pultem :) affundi, haecque extractio donec omnis
exhausta fuerit tinctura interanda, ac tum porro vel ad
spissum, vel ad liquidū incoquenda, suoque sale, quo extracto-
rum imprimis alterativum integritas & vigor conservatur,

animanda, quorū omniū autopsiam Deo promittente
Domi meæ habebitis   panchymagogon III

Cæterū panchymagogū Crollianū compendiosori modo elabora & Foliæ Senæ Alexād sine stipidibꝰ ℥ij Rhabar opt ℥iß Rad Hellebor. nigr. Styriani ℥j Turpeti Albi Gummosi, polypod quercini. Trochiscor. Alhandal. Agarici Trochiscati ana ʒß. Medull. semin. Carthami Mirrhæ Rubræ Select. Specier. Aromatic Garyophyllat Diambræ ana ʒij Corticis Citri ʒj Concisa & Contusa extrahantur simul omnia affuso spiritu vini & Aquæ Cinamomi ad quantitatem ℔ jß. Postea exprimantur, & per subsidentiam clarificentur. Fæces denuo extrahantur cum sola Aqua Cinamomi tenuiori & procedatur secundū Crollium Extracto adde Extracti Aloes cum Aq. betonicæ vel Veronicæ facti ℥iij, & misce ac lento igne ad spissiore consistentiam redige, additis ol. Garyophyllor. guttis X. Datur

Dosis à gr. X ad XXVI.

Panchymagog IV.

Earundem viriū est et aliud panchymagogū quod Recipit Colocynthidem antiquā & à nucleis purgatam quantitate Drachmarū VI. Fol. senæ orientaliū ℥iv. Rhabarb ʒß. Sem. Ebuli ʒiß. Rad. Hellebor. nigri praparat. Agarici Trochisc. anna ʒj. Cinamomi Garyophillor. anna ʒij. Contusa infunde

 in Spiritu vini non rectificati (qui emineat tribus digitis matratio optime clauso 15. diebus in loco aliquo calido dige-rantur, ut spiritus vini tingatur, tinctus effunditur aliusque reaffunditur, idque toties donec non tingatur amplius. Hinc ℞ Elaterii ℥ij Aloës succo citrino ℥j infunde in vini spiritu additis aliquot guttis Spir. Ol., sera per dies 3 in loco calido matracio exacte clauso. Hinc materia per filtrum trajicitur, digitis exprimatur et inspissetur calore lento, antequam cum ex-tracto antea facto coniungantur cui addi Extracti Scammonii per Spiritum Oli correctum factum cum Aq. Rosar. vel Majorana quantitate ℥vi ol. nucis Moschatae per expressionem ℥ij, misce in mortario et ad usus serva. Datur a gr. XXX cum pruno aliquo, aut passulis, aut pomo cocto. Dosis

Catholicum Paracelsi ab Italis pilula Rhodii vocant.
Müller in Miracul. Chymicis pag. mihi 101. Wecker Antidot. Spec. lib. 2 sect. 1. p. 433. F.

Similiter laudatur Catholicum Paracelsi quod Recipit Spec. Diarrhod. Abbat. ʒß. Colocynthidis ℥vi, Aloes ℥j Hellebori nigri, Turpethi, Agarici optimi, Mageridii ana ʒß. Cuibus ef-funditur Aq. Vitae optima et per dies 8 digeretur. Denique facta colatura atque expressione forti separatur humiditas per destillationem abiectis prius fecibus in fundo residentibus relinquitur materia Mannae instar densa, cuius dosis ʒj. Dosis

Spiritus vitae aureus Rulandi.

Horsum quoque referri potest Spiritus vitae Aureus Ru-landi, qui nihil aliud est quam Essentia Trochiscorum Alhan-dal cum Spiritu Malvatici vel Malvatico destillato extracta,

cuius ℔ ij. ad ℥j. Trochiscoru sufficiunt. Magni nominis medicamentu & nobilissimi usus in Centurijs Aulandi, cuius dosis est ab ℥ß ad ℥j.

SCAMMONII VERA PRÆPARATIO

Gemino panchymagogo explicato, gemina Scammonij subiungit præparationem Crollius, quaru prima absolvitur Scammoniu contritum eo. imbuendo succo Rosar pallidarum aut sylvestriu, addito sp. Olei. a. spir. Olei additur ut succus eo melius possit penetrare Scammonij inferiora. momentu, ut nutriens & nutritu nutriant, & ex utroq una veluti quada fiat substantia, quam operatione alias Chymici Incerationem vocant. Sic lenta & viscosa humiditas Scammonij dissipabitur; a. Succi Cydoniorum pars dimidia. quia si addatur succo Rosarum pars media Cydoniati tanto excellentius & minus vehemens inde nascetur Cathracticu. Huius Correctionis loco Bulcasis assatione in ollis tribus quatuorve sibi mutuo impositis, agglutinatisq, & ultima operculo clausa, alternis stratis ex maloru fragrantiu segmentes aut rasura & Scammonio facto instituit.

Alijs placet Extractio per succu Rosarum, adiecta Aqua earundem per Spiritu Olei rectificata. Et hæ imbibitiones aliis quoq adhibentur, tunc imprimis usurpandæ, cum totam copiam humoris semel simulq, non potest subiectu suscipere nec sibi coniungere, quia corruptio aut aliqua depravatio ante perfectam unione interveniat. Prudentiæ itaq hic est ut in initio paru irrores, successu temporis crescente mox plus sic ut & puer parvus parvu lactis admittit, auctus requirit alimentum amplius & fortius.

Est huius insuper artificij maxime industrius Usus
cum semina Aromata, Radices poma & similia purgan-
tia volumus reddere. Penetrat n. essentia purgans
ope Vehiculi ad interiora, atq ita totum Corpus fit purga-
tiuum. Sic Sem. Anisi. Foeniculi &c. Catracticum redditur
Sic & Saccharum Granulare, quod Corpus sine anima vocant
in officinis. Neq tantum in purgandi scopo valet hoc
artificium, sed & in roborandi, & malignitatem arcendi Con-
cilio: quinamq Terram Sigillatam, Cornu Ceruinum Ustum
Corallia aut praelas Alexiteria virtute augere desiderat
Aq. Theriacalem vel Acetum Bezoardicum potandum ijs prae-
beat: Sic Lapides Cancrorum, Leporis Combusti puluis & similia
Spiritu Olei impraegnata Contra Calculum exhibentur, Sic Mar-
garitae & Conchae purgatae eodem imbutae Contra febres lau-
dantur: potatum Saccharum (a. imbututum) aspergine extracti-
onis Croci item olei Citrij redditur Cordiale. puluis Succini
Albi extracto Macis. flor. Anthos & similium nutritus, aptus fit ad
Corroborandum Cerebrum, sicq melius miscebitur Tragaeis & Conseruis
Sic Senna passulata Componitur Coquendo Senam (a folia Senae) ex
Sero lactis, q abiecto insculo postea exsiccatur & pulverisatur
extrahitur inde tinctura per vini spiritum vel aquam Decocti-
onis Anisi. Extractio ad Julebi Consistentiam redigitur
cuiq passulae maceratione vini vel Aqua Cinamomi tumefacta
iterumq nonnihil exsiccatae imbibuntur. Triesies l. 4s imbitio iterari debet.
Dantur Cum Sacharo.
Sic Cerasa laxatiua parantur eximendo illa Condita ex suo
Succo & in umbra resiccando, quae postea aliquot foraminibus

158

Croci Metallorum infunditur in vino Singulari Rhenano. pertunduntur & infuso Croci Metallorum nutriuntur.

Aq. stillatia aliqua ut Aq. Endiviæ Cichor. Lactucæ &c.

Sic prima purgantia Extracto Scammonii Aq. Cinamomi l. & alia stillatitia soluto imbibunt, quin & ipsum Saccharum tali liquore conspersum efficcatumque vicissim iterumque conspersum, donec satis purgandi facultatem imbibit.

NB. Hoc plane vomitiva vicariant & solvitur in vino.

Sic cremor ♀ri plus purgabit infuso senæ Scammonei Croci Metallorum aliquandiu impragnatus: & potest qui industria valet semel monitus talium compositionum numerum & augere admodum & variare pro libitu.

Optima Scammonii Præparatio.

Altera Scammonij præparatio juxta Crollium instituitur sumendo modo priore cum Rosarum succo cum imbibitiones & efficcationes elaboratum Scammonium, & extrahendo inde per Vini Spiritum vel Aquam destillatam tincturam ad Syrupi consistentiam & deinceps cum succo Cotoneorum & Rosarum depurato in pillularum massam redigendam adiecta si placet à Crollio determinatam quantitatem Magisterij perlarum et Corallorum.

Hisce absolutis subijcitur gratus modus exhibendi purgantia Extracta, cujus generis cum non pauci in Antidotarijs passim legantur horsum eos refferre nolumus, unius duntaxat vel alterius explicatione contenti. Et quidem elegantissime parabitur extrahendo per spiritum vini Tincturam ex ℥i Scamonei interim pulpam Mali citri vel Pomorum dulcium præpara ut sit suavissimi succi instar Cape ℥x succi Cotoneorum pure colati & sacchari misti, solue Aqua Rosacea, cola, colaturæ paulatim super

prunis inmisce pulpã & extractũ, effunde in capsulas lig-
neas & inspissari sine, si diligenter colaueris singula, perspicui-
tate persequeris, quamuis in hac cõpositione vsq3 adeo illa (perspi-
cuitas) nõ sit accessaria. Cita alij succi animari possunt infu-
so uitri dij Mecsoacæ et Agridij

porro Authoris nostri præparationibus non postponenda est quæ Re-
cipit Scammoniũ opt. quale saliua madefacta purũ lacteũ colorem
edit, idq in mortario v. g. quantitate ℥j in puluere reducitur, pistillo
prius illito Ol. Amygdalarũ dulc. & in Cucurbitam superfusã Aqua En-
diuiæ s. Rosar. ad eminentiam triũ digitorũ, vase optime clauso in loco
calido ad triduum locatum digeretur. Aqua colore obscuro tincta à
fecibus deplebur filtratur & lentissimo calore, (vel Cinerum vel Bal-
nei) in forma pulueris relinquitur Scammoniũ. Huius IV. VI. VIII.
grana exhibentur cum ℈j ♀ri Olati vel quod melius postquam
tincturam Scammonei filtraueris eam cum ℥ij ♀ri Olati Con-
iunge: Coniuncta in B. loca & menstruum usq3 ad siccitatem inde
euoca sic vnitur Essentia Scammonei cum ♀ro Olato.

Deinde omnium optima & veré phylosophica Scammonei correctio
fit, illud sumendo & in marmore tritum cum paupillo Spiritus Ol.
vel ♀ris per Campanã facti adijciendo pro quantitate Scammonei
guttas aliquot Ol. Stillatij ex Seminib. Anisi vel Fœniculi diligen-
ter terendo & quam diutissimé vt fiat massa instar picis
viscida seruanda ad formandas pillulas: ita exsuperans cale-
faciendi qualitas Scammonej corrigitur. Eadem ratio obser-
uanda in Euphorbio, Elaterio, Helleboro uti & in alijs purgan-
tibus recte corrigendis. Dosis à huius Scamonij est à gr. V. ad XXV.

157

Porro & Colocynthis Cum Scamonio in Extracti formam reduci tur, sumendo illius non recentis sed ab aliquot annis reserva ta sine interiorib. avillis & nucleis ℔ ß & Scammonij puri ℥ iiij. Fit Extractio per V. S. sufficiens (tam diu est affundendus V. S. donec non amplius tingatur) & postea evocato menstruo per de stillatione ad Consistentiam redigitur quæ vicissim Spiritu Vini antea vsurpato solvitur, & bis terve Coagulatur. Dosis est per se à gr. viij. ad xij. & maximum hoc Extractum præbet vsum in pillulis Mercurialib. & Antimonialib. cum eodem incorpo randis.

Vltimo laudatur Scammonij præparatio quæ hoc pacto elaborari solet, ℞ Spir. Vini quem suprafunde Sali fuso & pulverisato, & per cohobatione semel atq. iterum in arena de stillat. Hunc Spiritum superfunde Scamonio in Arena Calida stet per diem vnum & dimidium ac solvetur Scammo nium instar sanguinis rubescens Extractione per filtrum transijce & postea affusa Rosarum Aqua iterum supra arena positam ad dimidias distilla. Fundum petet Gummi a quo humiditas separetur (lento Calore) postea in Vetrea Con cha ad Solis Calorem vel Hypocausti ulterius lente exsicca dum, ut trans parens reddatur quod datur quantitate granorum x. Cum Aqua Cinamomi ℥ j & Syrupi Rosati solutini ℥ ß.

SPECIFICUM PURGANS PARACELSI.

38 Qua tempus paratu longum, qua usum elegantissimum loco ultimo inter purgantia à Crollio proponitur Specificum, iam olim à paracelso in Archidoxis lib 6. Cap 4. masculè commendatam, tanquam purgans Catholicum, Ceteris omnibus quæ Electiuè tantum aluum mouent, meritò præferendum, & in Crudis morbis felicissimè exhibendum, ut pote in quo Harmonia universi propter ♀ri & ☉li Coniunctione veluti Concentrata reperitur, adeoq vis est reposita adimendi totum ad quod in salubræ vel noxium siue hoc ipsum à Cholera, aut Phlegmaticis vitio, vel Alterius humoris superfluitate vel alio quo vis modo collectum sit. Quippe maam duntaxat peccante extrahit siue putrida ea sit, siue Complexio siue Coagulum permixtionis delinquit. Tartari n. nna. & proprietas est omne in universum putrefactione tollere, non in unu aliqua specie Cholera, Melancholiæ aut Phlegmatis vel aliam quapiam similem diuidi & declinare sed omne id quod super fluum, quod inutile, quod Corpori noxam inferre possit auferre & Consumere: Id quod et facit Vitriolum dextre præparatum per se & sua natura plurimarum infirmitatum Causas origines Expurgans & tollens.

Cætrum plus quam dimidiu temporis ad Compositione Specifici Crolliani necessarij [illegible] bimut, sumendo 1 Spirit. 1 um ♀ri secundum autoris nostri præscriptu pag. 157. & seqq. siue Sp. Vini ppparatum deinde eum ad libras singulas. Sp. Vini ℔. ij abq Sp. ☉li rectificati ℥ij abq iunctim additis Misturæ Colchataris & ☉ ♀ ad nigredine Calcinati super affundendo: Quo facto digeritur in vase probe clauso, calore leni per dies plusculos, & deinceps per Retortam Jene modo secundu

gradus legitime destillatur, ne tenerorum Spirituum iacturam
patiamur sub finem aucto igne.

Spiritus electi probe vitro reconduntur, usque dum ex relicto ⊖, prius in figulina fornace recte Calcinato beneficio Aq. Stillatitiae Sal sit extractus; Cui postea Spiritus affundatur, et per dies 14. in digestione foveatur, quo tempore exacto siccissimam argillam ijs iungimus et permiscemus iterum △ aperto per Retortam probe lutatam, destillamus. Prodit protinus cum Spiritus ⊕ et ♃ Sal volatile factum, sese ipsi liquori per omnia insinuans. Hunc Liquorem ad sexti paragraphi praescriptum aliquoties cohobando destilla, vel saltem in digestione Balnei relinque, donec sponte sua sales in fundo reperiendi apparere inceperint, Exoptatae operationi plene respondentes.

Porro occasione sumpta à Crollio Salis volatilis ex Vegetabilium succis Compositionem breviori via obtinebimus, sumendo pro libitu Herbam quamcunque quantitate magna eamque in mortario ligneo vel lapideo, in magno vase (aheno cupreo) aqua multa ad medias incoquendo et decoctum firmiter exprimendo. Expressum seu Colatura denuo ad mellis consistentiam incoquitur, talisque succus in vase vitreo loco frigido per aliquot dies seponitur, nascentur Crystalla instar Salis Gemmae, quarum puritas si nobis non respondeat effuso liquore abluuntur ▽ propria (vel Communi) et siccantur.

Dosis est granorum ij aut iij ad summum, ubi tamen observandum: operam esse dandam ut in spissamentis talibus pinguis tenacitas resolvatur diluaturque, alias Crystalli non consistent

Sed Succus glutinosus, id quod in ipso Cupro etiam resoluto aceto
fieri assolet: Nisi n. Aqua pura dissoluatur (diluatur) vix asse-
quemur lapillos, qui quoque vbi constiterint, postea dulci Aqua
à sordibus sunt abluendi, soluendi, filtrandi, denuoque Congelandi,
repetitis istis laboribus donec puritas placeat, Cuius rei exemplum
apud Crollium suo tempore pag. 218. reperiemus. possunt tamen
et decoctioni sicubi id Conuenerit, Scrupuli aliquot ♃ri albi
Adijci.

MEMBRUM IV. DE DIURETICIS

Expeditis purgantibus, nunc porro cum Crollio ad ea procedi-
mus, quae Renibus et ductibus vrinarijs sunt dicata. h. e. quae vrina-
rum difficultati consulunt eas remorantes promoueant, viarum obstru-
ctiones tollunt, Renum siccitatem, asperitatem et ardores leniendo
demulceant, tenui essentia sua incidunt, sordes abstergunt, sabu-
lum denique, quod Calculi rudimentum quoddam est prius adhuc et-
iam, quam pertinaciter adhaesu Coagmentetur.

Ex his primo loco SAL Succini pag. 191. a Crollio descriptum
laudatur, quod proxime insequitur Salis Communis et Nitri Spiri-
(⊖ Sal comm. ⦶ Nitrum)
tus, quorum praeparationes Cum domi mea videritis, et in Chymia
omnium optimus praeceptor sit autopsia istorum ulteriori declara-
tione supersedebimus, hoc tamen obseruando Spiritum Salis
Communis Elegantissimum fieri, si ille ex Muria seu Sale Ma-
(Spiritus Salis communis simplex)
rino Hyspanico nimirum, aut Gallico cum terra sigillata (Vel
Communi) cruda, in tripla aut quadrupla proportione mis-
ceatur, sicque per Retortam graduali Igne distilletur.

Porro in his Spiritus aut Olei Salis destillationibus, prima vice
totum Sal in Spiritus abire nequit, verum in Corpore residue eius
adhuc non parua portio relinquitur. potest n. ex ipso

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Vicissim pulverisato & novo Sale aucto vel et ex ⊖ per Aq.
vulgare liberato Sale & in Coito priore modo in Spiritu redigi:
Quin & hic idem Salis Spiritui primo loco educto, adiectum ⊖ Sali,
quamdiu conveniente calore digestum, ac cum nova ▽ sigil
lata diligenter exsiccata, coniunctum fuerit, Tandem semel atq
iterum repetitis hisce operis, universa Salis substantia in Spiritus
forma transibit: Quippe quantum Salis primo destillati Spiritus
in repetitis digestionibus solvunt, tanta quantitate destillatione
Spiritus augentur, ut sic postremo nihil amplius de Sale relin
quatur, quod non in ▽ secesserit.

Spiritus salis compositus

Est et Alius Spiritus ⊖ Compositus magnarum virium ex ⦶ &
⊖ communi praeparatus, qui fit Recipiendo, Salis decrepitati
& Nitri a faecibus sequestrati (semel atq iterum soluti in ▽ com
muni) utriusq ana, Argillae figulinae (tripla vel quadrupla pro
portione) immiscentur, inque pastillos rediguntur & modo priore
destillantur. Huius Spiritus accipitur ℥j lib. idemque ⊖ communi
fuso, quantitate ℥iiij impregnatur ac digeritur usq dum totum
⊖ solutum appareat quod deinceps per Retortam destillatur &
augebitur, hac ratione Spiritus pro lubitu, toties augendus
quoties & quantum placuerit. Ab hoc Spiritu Calore Balnei
phlegma dulce privatum omni vi medicamentosa
separatur phlegma & deinceps per Retortam ille rectifi
catur, tandemq cum S.V. anatica proportione primo
cohobando, deinde Circulando coniungitur & inseparabiliter
unitur.

Spiritus Salis dulcis.

Caeterum quae apud quosdam Chymicos de Oleo Salis
dulci gloriosa datur ostentatio nunquam re ipsa demon

strabitur neque n sine S V auxilio nunquam obtinebitur, & hic solus est qui istam dulcedinem procurat sive ab initio cum ⊖ destillando coniungatur sive postea ⊖ saepius cohobando attenuetur. Iste n nec alio pacto acrimoniam suam salis spiritus deponit & semidulcis redditur, quam vim quoque in caeteris specificis idem S V abunde exserit:
Caeterum inter diuretica non vulgarem locum TINCTURA TARTARI habet quae fit ex ♁ri sale albissimo quod in Crucibulo △ forti funditur inque fluxu tamdiu conservatur donec e colore viridi in caeruleum transeat dehinc in pulverem redigatur inque matracio V S ad trium digitorum eminentiam lente superfundatur, ac loco frigido per horam unam atque alteram relinquatur. Postea collocetur in cineres calidos & leniter bulliat ibique detineatur donec S V tingatur (quo diutius eo magis tingitur) quo effuso alius affunditur, haec extractio tam diu repetitur donec S V non amplius colorari animadvertis (hoc absolvitur spacio trimestri) demum coniunctum tincti V S in B aut Cineribus △ lentissimo destillantur per XX (id est Alembicus) ad remanentiam liquoris (fragantissimi) instar sanguinis rubetis, qui denuo recenti V spiritui iunctis in phiola lento calore digeritur, & partim in crystallos abit, partim in forma liquida manet   Dosis & usus
Eius guttae IV ad Viij cum vino aut alio liquore exhibitae interiorum viscerum morbos corrigunt eorumque causas per urinam pellunt, ac quod mirari licet Alui segnitiem vel ab usu medicamentorum vel a natura contractam emendat, Remedium senibus accomodatissimum inque Affectione Hypochondriaca quam maxime utile   Sal ♁ri Diureticus
idem quam proxime facit Tartari albi seu Cremoris eiusdem solutio in oleo ♁ri per deliquium facto l·a clarificata & vicissim in crystallos redacta datur quantitate ℈ß ad ℈ij

160

Oximel Diureticu

Suas quoq laudes meret prio oximel Diureticu quod. Recipit Rad valerianæ, Asclepidis seu uincetoxici, Eringij an ℥ß Fœnicul petroselini an ℥vj Herb origani, Hyssopi veronicæ Marubij an M j Sem Anisi Fœniculi, Anisi an ℥ij Flor genist sambuci an p iij Mellis colati ℔ ij Mellis squillitici ℔ß Aquar. Hederæ terrestris (vel fontanæ ℔ iiij omia mista in Diploate coquatr & per octiduu bene tecta calido loco seruetr, postea cocta exprimantr ut fiat oxymel

Cuiq Dosis e ab ℥ ij ad ℥ iiij vel ℥ vj vrgente necessitate

Aqua ex Nucleis persicoru

℞ Nuclei persicoru contude & cu Maluatico (per dies 4 vel 6) Maceretr destilla ✠ 8 vel cineres Dosis cochlear vnq

Vinu sale silicu inprægnatu

Tertio silices albis igniti in uino generoso extinguatr toties, donec in puluere redigatr Huiq vini per filtru traiecti & reserua ti Haustq vnq subito vrina promouet (quia sal resolutu sali coa gulato opem fert)

Oleum Ceræ

Quarto oleu Ceræ uim habet diuretica sumendo istiq guttas ij iij vel iiij in Aq Radic urticæ Maioris (quæ & hoc per se facit) Fit v ceræ oleu ex ceræ p. 1. rasa cineru faginoru par: duab, mistis & destillatis ex humiliori ac ✕✕ rostri breuioris bene sibi iunctis. prodit oleu in fora butyri, quod denuo ossiu cal cinatoru animaliu nempe maioru (equoru, Bou) pulueri, super fusu iterata destillatione rectificatr. (Corrigitr item affusa Aq Stillatitia & vicissim destillatr, ita etia empyreua corrigitr)

Ludi Hua

Horsū & refertur Paracelsi præparatio Ludi Humani quā passim
gendat, nuspiā tamē dari docet, illa v peragitur Primo accipiēdo
ludū eiusq pulverisatū leni △ calcinādo & postea reverberij flā
ma eo redigendo, ut in sal abijsse videatur. Sed secretior ē calciātio
quæ fit Recipiendo pulveris ludi p 1. Carbonū faginorū vel alio
rū p ij misce invicē & deinde in Tigillo superne tantū operculo
tecto, nō lutato, ure in furo figulino horis 24 & reperies spiri
tū carbonū lapidis duritiē △ beneficio emollire, ipsis carbonibus nō
absumptis: Huic mixturæ affunde Aq ferventem & coque fitq
liquor citrinus, qui color ē a fœtido 🜍 ipsius ludi. Si quid residuū
fuerit ab hac solutione denuo exsiccetur & adijcito pulverē carbonū
recenti, vicissim calcinetur ut antea. Solutiones omnes evaporatio
rediguntur in salē, 🜍 Adhuc dum commixto fœtentē Hunc salē denuo
coniunge cū analica quātitate carbonū & vicissim Calcina, iterū
solvēdo in ▽ Comuni, ebulliendo & sincerior pars post evaporationē repe
tita, transit in salē candidissimū, sæpius in Crystallos abeuntē si in
loco hūido frigido aliquādiu repositus fuerit

Atque hoc pacto omnes lapides & gemæ calcinari possūt. & hic
modus ē generalissimus ex omnibus lapidibus olea & sales eliciendi. Sed
pro duritie: diversa diversitatē temporis requirit

Hunc elegātem salē coniunge cū V.S. optimo & ex Retorta per
multa cohibia tā diu destillādo urge donec penitus cū V S trāsi
erit. postremo V.S. in leni Balneo aufer & relinquitur oleū Ludi
Hūani, quod duntaxat salis indolē retinet

Cuius guttulæ a iij ad vi. x vel xij exhibitæ in liquore convenienti
aliquoties singulis diebus tantū semel obstructiones ꝑreas totius cor
poris (ubicunque sint) nominatim v Renū feliciter (in calculo confir
mato pcipue eius usus) solvunt ac expellunt

161

oleū oculorū Cancri

Laudat^r praeterea oleū oculorū Cancri pro Specifico Nephritico
quod fit Recipiendo illos tenuiter puluerisatos. usqz aequali quatitate
ol ♀ cellariarū affundendo, miscēdo, ingz fimo aut balneo per dies 15 dige
rendo & postea graduati arenae △ coagulādo ac puluerisando
ex hoc puluere cum v s f extractis aliquoties rursq abstractione
in spissū oleū redigendo, cuiq Dosis a gutt iiij ad vj in Aq quenien
ononid petroseli &c
Deinde proprietate quadā Contra Calculū facient prīo Aqua
Antinephritica quae Recipit Radic Restae bouis ℔ 1 ea minutim
concisa Macerat^r in uini generoso ℔ ij per triduū deinde exprimi
tur & colat^r, in colatura denuo infundunt^r Rad petroselini, Eringij
Parietariae, Herb Herniariae, saxifragiae albae cū toto an ℥ iij
Fructuū Alkekengi & granorū Juniperi an ℥ iiij Sem Foenicul
urticae (p̄sertim italicae) Melonū Milij solis an ℥ ij Dicta haec
sub umbra siccat^r, deinde infundat^r per dies quatuor, Fortiter
exprimunt^r, expresso addit^r succi portulacae ℔ ij vel succq Hede
rae terestris qui specificq ē iunctim destillatio fit per ⚹
Dat^r & praeseruationis & curationis ratione quantitate cochlea
riū trium
Secundo inter principes seruat^r & Fuggerorū aqua dicit^r
quae recipit rad liqui ℥ ij petroseli, ononid pimpinel an ℥ 1ß Enu
lae ℥ 1 ligni sassafras rasi ℥ ij Fol Hedrae terrest M iiij verbenae
Betonicae an M ij Flor genistae P iiij sem urticae, Foeniculi an
℥ vj Succi Hederae terres ℥ v vini Rhenani ℔ vi Toniū sa
destillatio praemissa octiduana infusione Aqua seruet^r usui, siru
po cināo aut garyophyllorū quengeda atqz dosi priori exhibeda
& cināo gariophyll incide coque in ▽ usqz dū haec crassescat filtra

dulcora sacchari q s serua ad vsu

porro ut Mucus in Renibq existēs uel vesica, expurgetr par
tesqz roborentr laudatr Nodulq q constat ex ligno sassafras Nephri
tico an ℈iß Rad polypodij, petroselini an ℥ij Restæ bouis, pimpi
nellæ (italicæ) sanguisorbæ an ℥ijß asparagi, Iridis nostratis an ℥j
iridis Floret ʒß turpethi electi ℈ij Herb Rorismari. Fragariæ, sax
ifragiæ Hederæ terres an mß Flor Rosa. borag. an p 1 Sem Anisi
Foeniculi sileris montani an ℥ß cerasis batica cabi No vj Cinaomi
electi ℥ß Macis ℈ij Maceretr per triduū vel ultra in vino & singu
lis matutinis expresso Nodulo Haustq inde datr

Chelidonia quoqz si antequā plene floreat Tota cū Radice
conscindatr (aqua parū priō lota deinde in vmbra siccata) &
ad ℔ iiij illiq lib 1 S.V. inebrietr & soli exponatr posteaqz for
titer expriatr & coletr iterūqz ad solis radios collocetr per dies
14 tandē liquorē præbet in quo cancrorū oculi solui possūt:
Medicaentū calculo attenuando apprime proficuum